



# प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन  
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा  
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई  
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध  
गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.  
सिफल-७, काठमाडौं  
०१४३७३७७ / ९७६१२५४०००  
९८२११५१२१७ / ९८४१२४६२६९  
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १० अंक ३३८ काठमाडौं शनिबार, २४ चैत २०८० Prabhav National Daily Saturday, April 6, 2024 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-



देवगणको नृत्य ललितपुरको खोकनामा रहेको प्रसिद्ध सिकाली देवगणको नृत्य शुकवार हनुमानढोकाको नासलचोकमा प्रदर्शन गर्दै । प्रत्येक १२ वर्षमा हुने यो नृत्यमा रुद्रायणी, भैरव, कुमारी, गणेश, ब्रह्मा, विष्णु, महेश्वर, इन्द्रयणी, बाराही, काली, महालक्ष्मी, कुमार, हनुमान, देवगणलगायत हुने छ । तस्विर: रत्न श्रेष्ठ/रास

## पर्यटकीय राजधानीमै छैन पर्यटकको वास्तविक तथ्यांक

कास्की (प्रस)- पर्यटकीय राजधानी पोखरा भित्रने विदेशी पर्यटकको संख्या यकीन हुन सकेको छैन । नेपाल घुम्न आउने पर्यटकमध्ये आधा पर्यटक पोखरा भित्रने आँकलन गरिए पनि वास्तविक तथ्यांक कुनै निकायसंग पनि छैन । पर्यटकको विवरण राख्ने संरचना र प्रणाली नहुँदा पोखरा आउने पर्यटकको संख्या यकीन हुन नसकेको पोखरा पर्यटन परिषद्का अध्यक्ष पौमनारायण श्रेष्ठले बताए ।

निर्माणमा सहजता हुने उनको भनाइ छ । यस सम्बन्धमा नेपाल पर्यटन बोर्डलगायत राज्यका निकायसंग पटक-पटक माग गर्दा पनि सुनुवाइ नभएको अध्यक्ष श्रेष्ठले बताए । 'पोखरा पर्यटकीय राजधानी घोषणा भइसकेको अवस्थामा अब पर्यटकको तथ्यांक संकलनका लागि तुरुन्त आवश्यक व्यवस्था गर्नुपर्छ,' उनले भने, 'विमानस्थल र सडक नाकामा सूचना केन्द्रसहितका पर्यटक डेस्क राख्नुपर्छ ।'

## २९ प्रतिशतले बढे विदेशी पर्यटक

काठमाडौं (प्रस)- यस वर्षको मार्चमा नेपाल भित्रने विदेशी पर्यटक २८.९ प्रतिशतले बढेका छन् । नेपाल पर्यटक बोर्डका अनुसार गत वर्षको मार्च महिनाको तुलनामा यस वर्षको मार्चमा नेपाल भित्रने विदेशी पर्यटकको संख्या २८ हजार ७४१ ले बढेको हो । गत वर्षको मार्चमा कुल ९९ हजार ४२६ विदेशी पर्यटक नेपाल भित्रिएकोमा यस वर्षको सोही अवधिमा एक लाख २८ हजार १६७ पर्यटक नेपाल आएका छन् । मार्चमा सबैभन्दा बढी भारतीय पर्यटक आएका छन् । भारतबाट सो अवधिमा ३० हजार ६९८ पर्यटक नेपाल आएका छन् । चिनियाँ पर्यटकको संख्या भने १२ हजार ९३३ छ ।

## 'गाउँभन्दा प्यारो भेडीगोठको जीवन'



स्वर्गद्वारी (प्युठान)- लालीगुराँसले रातामै जंगल । आँखैअगाडि ठोक्किँदा चुमौचुमौ लाग्ने सेताम्य हिमाल । जंगलको बीचमा कतै गोठ भेटिन्छन् त कतै ओडारका बास । डाँडा र हिमालको सौन्दर्यताले मनमोहित हुने जंगलका चरन क्षेत्रमा भेटिन्छन् भेडाका बथान ।

प्याँठानको गौमुखी गाउँपालिका-३ रजवारा नागीको क्षेत्र निकै रमाइलो र लोभलाग्दो देखिन्छ । गौमुखी-नौबहिनी पर्यटकीय पदमार्गअन्तर्गतको नागी मेलबास जंगलमा लालीगुराँसको सौन्दर्यतामा भेडापालक किसानले महत्त्व थपेका छन् । पुसदेखि जेठसम्म यस आसपासमा भेटिन्छन् २२ वर्षीय निशान्त पुनमगर र ६३ वर्षीय जीवन बुढामगर ।

विताएँ । गाउँभन्दा भेडीगोठ प्यारो लाग्छ । गोठालो जीवन नै प्रिय बन्यो । रुकुमको तर्कसेरा गाउँका वासिन्दा रहेका आधा दर्जन भेडीगोठमा आफ्नो जीवनको अधिकांश समय विताए । उमेर बढ्दै जाँदा गालाका छाला चाउरी पर्न लागे, दाँत फर्न लागे तर उनको जाँगर घट्टेको छैन । भेडीगोठसंगको उनको सामीप्यता उस्तै छ । गोठमा घाम, पानी, अंसिना र हिउँमा संघर्षमय तरिकाले रमाएका जीवन बुढचौली लाग्दासमेत गोठको जीवनबाट अझै थाकेका छैनन् । अझै केही वर्ष भेडीगोठमा विताउने रहिरहेको उनको भनाइ छ ।

## उपनिर्वाचनको मनोनयन आज सुहाङलाई माओवादीले सघाउने



संविधानसभा अध्यक्ष एवं एमालेका उपाध्यक्षसमेत रहेका सुवासचन्द्र नेम्बाङको निधनपछि रिक्त प्रतिनिधिसभा सदस्य चयनका लागि इलाम-२ मा उपनिर्वाचन हुन लागेको हो । बफाड प्रदेश-१ मा कांग्रेसबाट निर्वाचित पृथ्वीबहादुर सिंहको निधन भएको थियो । इलाममा एमालेले दिवंगत नेताका छोरा सुहाङलाई अघि बढाउँदा बफाडमा कांग्रेसले पनि 'सेन्टिमेन्ट' कायम गर्न सिंहका छोरा अभिषेकलाई अघि सार्दै । इलाम-२ मा प्रमुख दलहरूलाई चुनौती दिँदै रास्वपाका उम्मेदवार मिलन लिम्बू र स्वतन्त्र उम्मेदवार उदकेन्द्र थेगिम ।

### यस्तो छ निर्वाचन कार्यक्रम

चैत २४ : उम्मेदवारको मनोनयन दर्ता  
चैत २५ : दाबीविरोध  
चैत २६ : उजुरी जाँचबुफ/उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन  
चैत २७ : उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिने/अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने/निर्वाचन चिह्न प्रदान गर्ने

काठमाडौं- आगामी वैशाख १५ गते हुने उपनिर्वाचनका लागि आज उम्मेदवार मनोनयन हुँदै छ । इलाम-२ मा प्रतिनिधिसभा र बफाडमा प्रदेशसभा सदस्य चयनका लागि उपनिर्वाचन हुन लागेको हो । निर्वाचन आयोगले आज (शनिबार) विहान १० बजेदेखि बेलुका ५ बजेसम्म मनोनयन दर्ता गर्ने समय तोकेको छ । निर्वाचनका लागि आयोगले इलाम-२ का लागि इलामका जिल्ला न्यायाधीश केशवप्रसाद घिमिरेलाई र बफाड प्रदेश-१ मा बफाडका जिल्ला न्यायाधीश सुदर्शन लामिछानेलाई मुख्य निर्वाचन अधिकृतका रूपमा खटाएको छ । उम्मेदवारी दर्ताका लागि दलका नेताहरू हुल बाँधेर इलाम पुग्दै छन् । त्यहाँ नेपाली कांग्रेसले डम्बर खड्कालाई उम्मेदवार तय गरिसकेको छ । उनको उम्मेदवार मनोनयनका लागि कांग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्मा, सहमहामन्त्री भीष्मराज आडेडभेलगायत

नेताहरू इलाम पुग्दै छन् । सत्ता गठबन्धनको नेतृत्व गरिरहेको नेकपा माओवादी केन्द्रले एमालेका उम्मेदवार सुहाङ नेम्बाङलाई सघाउने निर्णय गरेको छ । शुकवार एमाले जिल्ला अध्यक्ष महेश बस्नेत र माओवादीका जिल्ला संयोजकले संयुक्त अपिल जारी गर्दै सुहाङलाई साभामा उम्मेदवार बनाउने निर्णय भएको जनाएको छ । 'नेकपा एमालेका अध्यक्ष कपी शर्मा शोली र नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालबीच चुनावी तालमेल गर्ने उच्चस्तरीय समझदारी भएकोले इलाम क्षेत्र नम्बर २ मा नेकपा एमालेको उम्मेदवार सुहाङ नेम्बाङलाई साभामा उम्मेदवारको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ,' अपिलमा भनिएको छ । यसअघि माओवादीले इलाम-२ मा धिरेन्द्र शर्मालाई उम्मेदवार बनाउने निर्णय गरेको थियो । माओवादी नेता हरिबोल गजुरेलका अनुसार बफाडमा माओवादी उम्मेदवारलाई सघाउनेगरी एमालेका सुहाङलाई सघाउन लागेको हो । (क्रमशः पृष्ठ २ मा)

### जनहितमा जारी सन्देश

सुरक्षित रहौं रोकथाम गरी नियन्त्रण गरौं

डेगी रोग डेगी माइसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुटेको टोकाईबाट मात्र सार्दछ ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुटेले फुल पावँदछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ ।

डेगीको लक्षणहरू: उच्च ज्वरो आउनु, जोर्नी र मांसपेशीहरू, आँखाको गेडी र टाउको बेसरी दुख्नु, शरीरमा राता निमिराहरू आउनु, वाक्याकी लाग्नु वा यान्ता हुनु आदी हुन् ।

### डेगीबाट बच्ने उपायहरू

एडिज जातको लामखुटेले दिनको समयमा टोक्दछ । त्यसमाथि पनि विहान र रातीको समयमा टोके सम्भावना बढी भएकोले सो समयमा थप सचेत हुने ।

दिउँसो पनि लामखुटे भगाउने धूप खाल्ने र लामखुटेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाउने ।

घरको इयाल ढोकामा लामखुटे नछिर्ने जाली हाल्ने ।

विहान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला मूल लगाएर मात्र सुत्ने ।

पुरै शरीर ढाक्ने लुगा लगाउने ।

आफ्नो घर वरिपरि, कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाउँहरूमा पानी जम्न नदिने । पानी राख्ने भाँडालाई लामखुटे नछिर्ने गरि राख्ने छोपेर राख्ने ।

लामखुटेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरी र लामखुटेको फुल नष्ट गरी ।

प्रभाव दैनिक | www.prabhavonline.com | प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि. काठमाडौं, सिफल-७



## पृष्ठ १ बाट क्रमशः

## सुहाइलाई माओवादीले...

सुहाइको पक्षमा माहोल बनाउन एमाले नेताहरू पनि शनिवार इलाम पुग्दै छन्। राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले यहाँ मिलन लिम्बूलाई उम्मेदवार बनाएको छ। लिम्बूको पक्षमा माहोल बनाउन रास्वपाका सभापति रवि लामिछाने दलबलसहित इलाम पुगिसकेका छन्। पहिचान पक्षधरहरूका तर्फबाट डकेन्द्र धेगिम स्वतन्त्र उम्मेदवार छन्। उनलाई घरानाका मेयर हर्क सम्पाडको समर्थन रहेको छ।

## इलाम-१ का उम्मेदवार

कांग्रेसका उम्मेदवार खड्का पार्टीका जिल्ला सभापति हुन्। नेपाल विद्यार्थी (नेवि)संघबाट राजनीतिक यात्रा थालेका उनी २०५१ सालमा नेविसंघको इलाम जिल्ला सभापतिमा निर्वाचित भएका थिए। २०५८ मा नेविसंघको केन्द्रीय सदस्य र २०६४ सालमा नेविसंघ केन्द्रीय उपाध्यक्ष बनेका उनी कांग्रेसको १२औं महाधिवेशनबाट जिल्ला कोषाध्यक्षमा निर्वाचित भएका थिए।

१३औं महाधिवेशनमा जिल्ला सभापतिमा पराजित भएका उनी १४औं महाधिवेशनमा जिल्ला सभापति बन्न सफल भए। राजनीति र समाजसेवासँगै व्यवसायमा सक्रिय ४८ वर्षीय खड्का गत वर्ष मंसिरमा सम्पन्न चुनावमा उम्मेदवार बनेका थिए। त्यतिबेला एमाले उपाध्यक्षसुवास नेम्वाङले ३० हजार २० मत पाँदा खड्काले २९ हजार ९०६ मत पाएका थिए।

एमालेका उम्मेदवार सुहाइ सुवास नेम्वाङका छोरा हुन्। कानुन व्यवसायी सुहाइ उम्मेदवार बन्ने चर्चापछि चैत १ मा एमालेको कानुन विभागको सदस्यमा मनोनीत भएका थिए।

रास्वपाले भने माओवादी केन्द्रको अबद्धता छोडेर स्वतन्त्र उम्मेदवारी घोषणा गरेका मिलन लिम्बूलाई आफ्नो पार्टीको टिकट दिएको छ। आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघका महासचिवसमेत रहेका लिम्बू यसअघि माओवादी केन्द्र निकट प्रेस सेन्टर नेपालका सचिव थिए।

सत्तारूढ दल एकीकृत समाजवादीले पनि बेग्लै उम्मेदवार अघि सारेको छ। एकीकृत समाजवादीले अघि सारेका जितवहादुर राई इलामको माइजोगमाई गाउँपालिकाका पूर्वअध्यक्ष हुन्। उनी २०७४ को निर्वाचनमा अध्यक्ष निर्वाचित भएका थिए।

पहिचान पक्षधरहरूका तर्फबाट डकेन्द्र धेगिम स्वतन्त्र उम्मेदवारका रूपमा चुनावी मैदानमा छन्। धेगिमलाई जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) सहित ४१ वटा राजनीतिक तथा सामाजिक संस्थाको समर्थन छ। त्यसैगरी डा. बाबुराम भट्टराईको पार्टी नेपाल समाजवादीले पनि धेगिमलाई सघाउने निर्णय गरेको छ।

धेगिम २०६० चैतदेखि किरात धर्म तथा साहित्य उत्थान संघको केन्द्रीय समिति र महागुरु फाल्गुनन्द स्मृति प्रतिष्ठानको अध्यक्ष थिए। लामो समय एमालेमा रहेका धेगिम पहिचान आन्दोलनको बलमा एमालेको दबदबा रहेको इलाम-२ मा चुनावी प्रतिस्पर्धामा उत्रिएका छन्। राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी

(राप्रपा)ले लक्ष्मी गुरुङलाई उम्मेदवार बनाएको छ। गुरुङ राप्रपानिकट विद्यार्थी संगठन राप्रविसंघका पूर्वकेन्द्रीय उपाध्यक्ष हुन्।

## बन्नाडमा को को ?

बन्नाड प्रदेशसभा-१ मा कांग्रेसले अभिषेक सिंहलाई अघि सारेको छ। त्यहाँबाट निर्वाचित कांग्रेस सांसद पृथ्वीबहादुर सिंहको सवारी दुर्घटनामा परी असार ५ मा निधन भएपछि उक्त सिटमा उनकै छोरालाई पार्टीले अघि सारेको हो।

२०७२ मा नेपाल तरुण दल बन्नाड-१ को क्षेत्रीय सभापति भएका सिंह कांग्रेसको १४औं महाधिवेशनमा जिल्ला कार्यसमिति कांग्रेस सांसद पृथ्वीबहादुर सिंहको सवारी दुर्घटनामा परी असार ५ मा निधन भएपछि उक्त सिटमा उनकै छोरालाई पार्टीले अघि सारेको हो।

२०७२ मा नेपाल तरुण दल बन्नाड-१ को क्षेत्रीय सभापति भएका सिंह कांग्रेसको १४औं महाधिवेशनमा जिल्ला कार्यसमिति कांग्रेस सांसद पृथ्वीबहादुर सिंहको सवारी दुर्घटनामा परी असार ५ मा निधन भएपछि उक्त सिटमा उनकै छोरालाई पार्टीले अघि सारेको हो।

२०७९ को स्थानीय तह निर्वाचनमा जयपृथ्वी नगरपालिका-५ को वडाध्यक्षमा अभिषेक पराजित भएका थिए।

बन्नाड-१ मा सत्ता साझेदार नेकपा एमालेले माओवादी केन्द्रका उम्मेदवारलाई सघाउने सहमति भएको बताइएको छ। माओवादी केन्द्रले जनक बुढालाई अघि सारेको छ। बुढा माओवादी केन्द्र सुदूरपश्चिमका सचिव हुन्। उनी दोस्रो संविधान सभामा सदस्य थिए। एमालेले जिल्ला अध्यक्ष दमन भण्डारीलाई उम्मेदवार बनाउने तय भएको थियो। इलाममा माओवादीले एमालेका सुहाइलाई समर्थन गर्ने भएपछि बन्नाडमा माओवादीलाई छाडिएको जनाइएको छ।

उक्त निर्वाचन क्षेत्रमा सत्तारूढ दलहरू एकीकृत समाजवादी र जनता समाजवादी पार्टी पनि बेग्लै उम्मेदवार खडा गर्ने भएका छन्। एकीकृत समाजवादीले दिलबहादुर सिंहलाई उम्मेदवार बनाउने तय भएको छ। सिंह एमालेका पूर्वजिल्ला अध्यक्षसमेत हुन्। उनी तत्कालीन नेकपाका पनि बन्नाडका जिल्ला अध्यक्ष थिए।

## पर्यटकीय राजधानीले...

स्थलमार्गबाट भित्रने पर्यटक पृथ्वी राजमार्ग, सिद्धार्थ राजमार्ग र मध्यपहाडी लोकमार्ग हुँदै पोखरा आइपुग्छन्। नेपाल पर्यटन बोर्ड गण्डकी प्रदेश कार्यालयका प्रमुख नवीन पोखरेलले पर्यटकीय राजधानी आउने पर्यटकको यथार्थ विवरण राख्न नसक्नु कमजोरी रहेको बताए।

बोर्डको पहलमा विमानस्थल र पर्यटक बसपार्कमा पर्यटकको तथ्यांक लिन आवश्यक तयारी गरिएको उनको भनाइ छ। 'माइक्रोलगायत अन्य निजी सवारीसाधनबाट पर्यटक आइरहेका हुन्छन्, पोखरा जोडिने सडक नाका पनि धेरै छन्,' प्रमुख पोखरेलले भने, 'पोखरामा रहेका पर्यटकस्तरीय होटलले सफ्टवेयर प्रणालीमाफत पर्यटकको विवरण राख्न सकेमा मोटामोटी तथ्यांक आउँछ।'

होटल व्यवसायीलाई दैनिक वास बसेका पर्यटकको विवरण दिन आग्रह गरिए पनि व्यवसायीले उपलब्ध नगराएको उनको भनाइ छ। तथ्यांक अन्दाज गर्ने विषय नभएको भन्दै उनले सम्बद्ध सबै पक्ष यसमा जिम्मेवार र जवाफदेही हुनुपर्ने बताए। अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एक्याप) का प्रमुख डा.

रविन कडरियाले 'एक्याप' प्रवेश गर्ने विदेशी पर्यटकको मात्र तथ्यांक राख्ने गरिएको बताए। उनका अनुसार पोखरा आकामध्ये भण्डे आधा पर्यटक मात्र 'एक्याप' को भ्रमण गर्छन्। 'यस क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी भारतीय पर्यटकीय आउँछन्, अन्नपूर्ण क्षेत्र पदयात्राका लागि विश्वमै आकर्षक गन्तव्य मानिन्छ,' उनले भने, 'एक्यापले ठाउँठाउँमा चेकपोस्ट र पर्यटक सूचना केन्द्रमाफत विदेशी पर्यटकको विवरण संकलन गर्छ।'

पर्यटकीय राजधानी पोखरा भित्रने पर्यटकको संख्यालाई तथ्यांक प्रणालीमा राख्न अब ढिलाइ गर्न नहुने डा. कडरियाले बताए। पछिल्लो समय पोखरा आसपासका गन्तव्यमा भारतीय पर्यटकको संख्या उल्लेख्य वृद्धि भएको उनको भनाइ छ। प्राकृतिक सुन्दरता, जैविक विविधता, हिमाली जनजीवन, संस्कृति आदिले यस क्षेत्र पर्यटकको रोजाइमा पर्ने गरेको डा. कडरियाले बताए।

प्राचीन संस्कृति, कला र सभ्यताका दृष्टिले पनि पोखरा र सिंगो गण्डकी प्रदेश अगाडि छ। यहाँका जातीय पर्व, परम्परा र रीतिरिवाजले पनि पर्यटकलाई लोभ्याउने गर्छ। परम्परा फल्काउने गीत, नाच र भाँकी पोखराका सांस्कृतिक धरोहर हुन्। आकर्षक गन्तव्यस्थल, पर्यटनमैत्री पूर्वाधार, स्तरीय आतिथ्यता र सेवासुविधालाई आधार मानेर पोखरालाई हालै पर्यटकीय राजधानी घोषणा गरिएको थियो। फ्रान्सेली नागरिक मौरिस हर्जगले सन् १९५० मा पहिलोपटक अन्नपूर्ण हिमाल आरोहण गरेसँगै पर्यटनमा वामे सरेको पोखरा अहिले विश्व पर्यटन बजारको 'ब्राण्ड' बनेको छ।

## १८ प्रतिशतले...

क्षेत्रीय हिसाबले हेर्दा एसिया (सार्क)बाट ४० हजार ७२७, एसिया (अन्य)बाट २८ हजार ६४८, युरोपबाट २७ हजार ५८२, ओसिनियाबाट चार हजार ७८० र क्यानडा र अमेरिकाबाट १२ हजार ६९४ जना पर्यटक नेपाल आएका छन्।

यस वर्षको जनवरीमा ७९ हजार १०० र फेब्रुअरीमा ९७ हजार ४२६ विदेशी पर्यटक नेपाल भित्रिएका थिए। सन् २०२३ को पहिलो तीन महिनामा दुई लाख २७ हजार ७५५ जना विदेशी पर्यटक नेपाल भित्रिएकोमा सन् २०२४ को पहिलो तीन महिनामा तीन लाख चार हजार ६९३ जना विदेशी पर्यटक नेपाल भित्रिएका छन्। जुन ३३.७८ प्रतिशतले बढी हो।

## गाउँभन्दा प्यारो...

वर्षमा दुईपटक ऊन निकाल्ने र भेडा बिक्रीबाट वार्षिक ११ लाख रूपैयाँको कारोवार र चार लाख रूपैयाँ बचत हुने उनले सुनाए। प्युठानको लेकाली क्षेत्रमा प्रशस्त भेडीगोठ छन्। स्थानीयले समेत १०० देखि दुई-तीन सयका हाराहारीमा भेडा पालेर बसेका छन्। प्युठान गौमुढी-३ उतिसेमा २०० वटा भेडा पालेर बसेका भविराम पुनले भेडापालन गतिलो आम्दानीको स्रोत बनेको बताए। रासस

## नियमिततर्फको एसइई परीक्षा सकियो, प्राविधिकतर्फको जारी



भक्तपुर (प्रस)- यस वर्षको माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसइई) को नियमिततर्फको परीक्षा सकिएको छ। राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले चैत १५ गतेदेखि सञ्चालन गरेको परीक्षाको नियमितता साधारणतर्फको परीक्षा सम्पन्न भएको परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयका एसइई परीक्षा नियन्त्रक नन्दलाल पौडेलले जानकारी दिए।

शुक्रवारसम्मको परीक्षा देशभर शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भएको र केही छिटफुट घटनावाहेक अन्य गम्भीर कुनै घटना नभएको उनले जानकारी दिए। देशभरका दुई हजार ६४ परीक्षा केन्द्रमा एकैसाथ सञ्चालन भएको परीक्षातर्फ प्राविधिकतर्फको परीक्षा र नयाँ पाठ्यक्रमबाट हटाएको तर पुरानो पाठ्यक्रममा रहेको एक विषयको स्तरवृद्धि परीक्षा भने जारी रहेको उनले जानकारी दिए।

परीक्षा नियन्त्रक पौडेलले शुक्रवार भने, 'साधारणतर्फको नियमित विषयका परीक्षा आजदेखि सकिएको छ, तर प्राविधिक धारतर्फका परीक्षा भने २७ गतेसम्म सञ्चालन हुने छ, पुरानो पाठ्यक्रममा रहेको स्वास्थ्य जनसंख्या तथा वातावरण विषयको स्तरवृद्धि परीक्षा पनि बाँकी छ, २७ गतेदेखि एसइईका सबै परीक्षा सम्पन्न हुन्छन्।'

परीक्षा व्यवस्थित, मर्यादित, निष्पक्ष, भयरहित र शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भएको बताउँदै उनले परीक्षा अवधिभर देशभरबाट करिब १०० जना विद्यार्थी, छ जना केन्द्राध्यक्ष र १६ जना निरीक्षकलाई कारबाही गरी निष्काशन गरेको जानकारी दिए। परीक्षामा सामुदायिक तथा संस्थागत गरी १० हजार ८०६ विद्यार्थीका दुई लाख ५० हजार ७७२ छात्रा, दुई लाख ५३ हजार ६२७ जना छात्र र अन्य १५ जना गरी कूल

पाँच लाख चार हजार ४१४ परीक्षार्थीले फाराम भएका थिए। कूल परीक्षार्थीमध्ये ५०६ विद्यालयका १५ हजार ७४९ परीक्षार्थी प्राविधिक धारतर्फका रहेका छन्।

परीक्षा नियन्त्रक पौडेलले परीक्षार्थी कम्तीमा सैद्धान्तिक विषयमा ३५ अंक र प्रयोगात्मकमा ४० अंक ल्याउनुपर्ने बताउँदै १०० पूर्णांक रहेको विषयमा ३५ अंक र ७५ पूर्णांक रहेको विषयमा २७ अंक ल्याउनुपर्ने बताए। परीक्षा नियन्त्रक पौडेलले ३५ प्रतिशतभन्दा कम अंक ल्याएमा कक्षा ११ मा भर्ना हुन नपाउने र पुन मीका परीक्षामा सहभागी हुनुपर्ने छ। ३५ अंक ल्याउन नसक्ने विद्यार्थीले पहिलो वर्ष दुई विषयको मौका परीक्षा दिन पाउने व्यवस्था गरेको उनले जानकारी दिए। विद्यार्थीले तीन पटकसम्म दुई विषयमा स्तरवृद्धि परीक्षामा सहभागी हुन पाउने छन्।

## पाठ्यपुस्तक र पोसाक आफैँ बेच्ने विद्यालयलाई कारबाही गरिने

काठमाडौँ (प्रस)- काठमाडौँ महानगरपालिकाले आफ्नो मतहतका विद्यालयलाई शैक्षिक वर्ष २०८१ का लागि पाठ्यपुस्तक, पोसाक तथा स्टेसनरी विद्यार्थीलाई विद्यालयबाटै किन्न बाध्य बनाए कारबाही गर्ने चेतावनी दिएको छ। कामपा शिक्षा विभागले सामुदायिक र संस्थागत दुवै विद्यालयलाई परिपत्र गर्दै उक्त चेतावनी दिएको हो। आगामी शैक्षिक वर्ष २०८१ का लागि प्रयोग गर्ने पाठ्यपुस्तक, पोसाक तथा स्टेसनरी विद्यालयबाटै बिक्री गर्न र किन्न बाध्य बनाउने काम प्रचलित कानुनविपरीत रहेको शिक्षा विभागकी निमित्त विभागीय प्रमुख सरस्वती पोखरेलले जारी गरेको परिपत्रमा उल्लेख छ।

पत्रमा भनिएको छ, 'सामुदायिक विद्यालयले पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले तयार पारेका पाठ्यपुस्तक मात्र प्रयोग गर्न पाउने छन्, अंग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तक प्रयोग गर्नुपर्नेमा केन्द्रले अनुवाद गरेर प्रकाशन गरेका वा सूचीकृत भएका मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ।' महानगरले भनेवाहेकका पाठ्यपुस्तकका लागि महानगरपालिकाले भुक्तानी नगर्ने पनि स्पष्ट पारेको छ। त्यसैगरी संस्थागत विद्यालयले पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले सूचीकृत गरेका पाठ्यसामग्री मात्र प्रयोग गर्ने गराउनु उल्लेख गरिएको छ।

विद्यालयले स्वीकृत पाठ्यसामग्री प्रयोग नगरेमा, पोसाक, स्टेसनरीलगायतका सामग्री विद्यालयबाट खरिद गर्ने विद्यार्थी तथा अभिभावकलाई बाध्य गराएमा शिक्षा ऐन, २०२८ शिक्षा नियमावली २०५९ तथा काठमाडौँ महानगरपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७५, नियमावली २०७४ तथा प्रचलित कानूनवमोजिम कारबाही हुने परिपत्रमा उल्लेख छ।

हाल कामपामा सामुदायिक र संस्थागत गरी करिब ६०० विद्यालय रहेका छन्। चालु आर्थिक वर्षमा कामपाले शिक्षाका लागि एक अर्ब ३२ करोड लाख ३३ हजार रूपैयाँ रकम विनियोजन गरेको छ।

## आजको राशिफल



आचार्य श्री स्वामी ध्रुव, माइण्ड मेनेजमेन्ट गुरु  
इन्टरनेसनल एस्ट्रोलोजिकल फोरम  
सानेपा, काठमाडौँ, नेपाल  
फोन : ९८४१५९२५४२,  
Email: dhruvswamig@gmail.com  
चैत २४ गते २०८०, शनिवार

	<b>मेष</b>	घरको सामान्य मनोरञ्जनमा सहभागिता भइनेछ।
	<b>वृष</b>	मानसिक चिन्ता बढेपनि श्रमको उचित मल्यांकन हुनेछ।
	<b>मिथुन</b>	प्रेम सम्बन्ध कसिलो हुँदै जानेछ
	<b>कर्कट</b>	नयाँ उद्योग वा रचनात्मक काममा जुट्ने समय छ।
	<b>सिंह</b>	प्रेमी र प्रेमिकाको सहयोग मिल्नेछ।
	<b>कन्या</b>	राज्य र समाजबाट सहयोग मिल्नेछ।
	<b>तुला</b>	स्वादिष्ट भोजनको अवसर प्राप्त हुने योग छ।
	<b>वृश्चिक</b>	चिन्ताएको र गरेको कार्यमा सफलता पाइनेछ।
	<b>धनु</b>	परिवारसँग समय बिताउने अवसर जुट्नेछ।
	<b>मकर</b>	कार्य सम्पादनमा सहजता मिल्नेछ।
	<b>कुम्भ</b>	सामान हराउने वा चोरी हुने भय छ।
	<b>मीन</b>	वैदेशिक कारोबारमा अधिक सफलता मिल्नेछ।

## पहरी तथा एम्बुलेन्स

पहरी कन्ट्रोल क पहरी	१००
जिल्ला पहरी (काठमाडौँ)	४२६९९४५/४२६९७९०
जिल्ला पहरी (ललितपुर)	५५२९२०७
जिल्ला पहरी भक्तपुर	६६९४८२९
आर्कासिक पहरी सेवा	४२२६९९९
परोपकार एम्बुलेन्स सेवा	४२६०८५९
विशालवजार एम्बुलेन्स सेवा	४२४४९२९
रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	४२२८०९४
ललितपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	५५४५६६६
अग्रवाल सेवा केन्द्र	४४२४८७५
बाल हेल्थलाइन नेपाल	१०९८
वालवालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र	१०४/४२२६००६

## अस्पताल र विविध

दमकल	१०१
रक्तसञ्चार केन्द्र	४२२५३४४
नेपाल आँखा बैंक	४४९३६८४
नेपाल आँखा अस्पताल	४२५०९६४
मध्यपुर अस्पताल, भक्तपुर	०१-६६३९६५८
तिलगंगा आँखा अस्पताल	४४९३६८४
वीर अस्पताल	४२२९१८८
त्रिभुवन शिशु अस्पताल	४४९२७०७
प्रसूति गृह	४२५३२९६
टेकु अस्पताल	४२५३३९६
पाटन अस्पताल	५५२२२७८
भक्तपुर अस्पताल	६६९०६७६
मानसिक अस्पताल	५५२९३३३
कान्ति बाल अस्पताल	४४९४७९८/४४२७४५२
काठमाडौँ मोडेल अस्पताल	४२४०८०५/६
वी एण्ड बी अस्पताल	५५३३२०६
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल	४४६७०६४
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल (एम्बुलेन्स)	४४६७०६७
फ्रेन्ड्स अफ शान्ता भवन	४४७०१८१

नेपाल अर्थोपेडिक अस्पताल	४४९३७२५
काठमाडौँ मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, सिनामंगल	४४७६१५२
नेपाल मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, जोरपाटी	४९९१००८
कान्तिपुर डेण्टल हस्पिटल, महाराजगञ्ज	४३७०९३६
कान्तिपुर हस्पिटल, सुविधानगर, तिनकुने ओम हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर	४९९९५७/८५८
नर्सिङ, धापाथली	४४७६२२५
सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र लाडक केयर अस्पताल	४२५३२२४
सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र लाडक केयर अस्पताल	४३७३२२४/४३७३३७४
मितेरी अस्पताल	४२२७७३५
मिर्चौली अस्पताल (प्रा.) लि.	६६३१७३६/६६३४०९६
श्री सत्यसाइ नि:शुल्क एम्बुलेन्स/शववाहन (पूर्व काठमाडौँ)	४२४४०२२
नि:शुल्क होमियो दातव्य	४४९८०३५
चिकित्सालय/शववाहन सेवा (काठमाडौँ) भक्तपुर रेडक्रस	४२५५५४०/४२५५५४१
एम्बुलेन्स/रक्तसञ्चार सेवा नेशनल किङ्की सेन्टर	६६२२२६६
मानसिक अस्पताल	४३६३४५२/४३६०८८९
ह्याम्स अस्पताल, बुद्धनगर	४४८०९७०
इशान बाल नर्सिङ होम तथा प्रसूति गृह (प्रा.) लि.	४७८४४८०/४७८५५७७
गोर्खा अस्पताल र रिसर्च इन्स्टिच्युट मनमोहन मेमोरियल अस्पताल, लैनचौर	४३५४३३७/४३६०५५१
भरोसा अस्पताल प्रा. लि., बानेश्वर	४४७४९६८/४४८९८९१

## शववाहन र विविध

सामुदायिक मानसिक स्वा.से. केन्द्र, डाढी	०१ ६९१२९४४
जनमैत्री हस्पिटल, बालाजु	४३६६३०१-०५
विनायक अस्पताल तथा प्रसूति गृह, गोगाबु	४३६३५५२/४३६०८४८
नेपाल चैम्बर अफ कमर्स	४२२०२१३
पशुपति आइघाट सेवा केन्द्र	४४९२९९९
देव कर्नर नि:शुल्क शववाहन सेवा	४४३४०२३
नेपाल मिटर ट्याक्सी संघ	४२२४३७४

नेपाल राष्ट्र बैंक			
चैत २४ गते, २०८०, ६ अप्रिल, २०२४			
मुद्रा	एकाइ	सरिद दर	बित्री दर
भारतीय रुपैयाँ	१०० को	१६०।००	१६०।१५
अमेरिकी डलर	१ को	१३३.१५	१३३.७५
युरो	१ को	१४३.६६	१४४.३१
पाउन्ड स्टिरलिंग	१ को	१६७.९४	१६८.६९
रिबस फ्रैंक	१ को	१४७.६७	१४८.३४
अस्ट्रेलियन डलर	१ को	८६.७१	८७.१०
क्यानाडियन डलर	१ को	९८.२५	९८.६९
सिंगापुर डलर	१ को	९८.७०	९९.१४
जापानी येन	१० को	८.८०	८.८४
चिनियाँ युआन	१ को	१८.४४	१८.५२
साउदी अरब रियाल	१ को	३५.५०	३५.६६
कतारी रियाल	१ को	३६.५१	३६.६८
थाई बाट	१ को	३.६६	३.६८
संयुक्त अरब इमिरेट दिराम	१ को	३६.२६	३६.४२
मलेसियन रिडेट	१ को	२८.१८	२८.३१
दक्षिण कोरियन वन	१०० को	९.८८	९.९३
स्विडिस क्रोनर	१ को	१२.४५	१२.५०
डेनिस क्रोनर	१ को	१९.२६	१९.३५
हङकङ डलर	१ को	१७.०१	१७.०९
कुवेती दिनार	१ को	४३२.७७	४३४.७२
बहराइन दिनार	१ को	३५३.१७	३५४.७७

यो विनिमय दरलाई बैंकले आवश्यकता अनुसार जुनसुकै समयमा पनि संशोधन गर्न सक्नेछ। वाणिज्य बैंकहरूले ताकने विनिमय दर भने फरक हुन सक्नेछ। अद्यावधिक विनिमय दर बैंकको वेबसाइट क्लिकमा हेर्न सक्नुहुनेछ।







## बहुप्रतिक्षित गौरवका आयोजना

## सुनकोशी-तेस्रो

## र मदन भण्डारी विश्वविद्यालय



वि.सं. २०७५ चैतमा काठमाडौंमा सम्पन्न दोस्रो लगानी सम्मेलनमा सुनकोशी-तेस्रो जलाशययुक्त विद्युत् आयोजनालाई समावेश गरिएको थियो । आयोजनामा पहुँचमार्ग पुगिसकेको छ भने प्रसारणलाइनको पनि समस्या छैन । परियोजनाअन्तर्गत सुनकोशी नदीमा काभ्रेपलाञ्चोकको तेमाल गाउँपालिका-९ को सिमाना र रामेछापको खाँडादेवी गाउँपालिका-१ लुभुघाटमा विद्युत् आयोजनाको बाँध निर्माण प्रस्ताव गरिएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय विश्वविद्यालयका रूपमा स्थापित गर्न काभ्रेपलाञ्चोकमा मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय निर्माण गर्न लागिएको हो । सार्वजनिक जमिन विश्वविद्यालयको नाममा हस्तान्तरण भइसकेकाले अबको बजेटबाट निर्माण प्रक्रियाको थालनी गरिने छ । पाँचखालमा निर्माण हुन लागेको पूर्वाधार उक्त विश्वविद्यालयको केन्द्रीय कार्यालय हुने छ ।

## राजकुमार पराजुली काभ्रे

काभ्रेपलाञ्चोकमा दुई ठूला परियोजना निर्माण सुरुआतको प्रतीक्षा गरिएको छ । राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाका रूपमा लिइने ती आयोजना सुनकोशी नदीमा निर्माणको प्रक्रिया थालिएको 'सुनकोशी-तेस्रो' जलाशययुक्त आयोजना र पाँचखालमा निर्माण हुने मदन भण्डारी विश्वविद्यालय । डेढ दशकअघि काभ्रेपलाञ्चोकका जनप्रतिनिधि, नेता एवं सामाजिक अग्रवाले कल्पना गरेको आयोजना निर्माण हुने 'सुनकोशी-तेस्रो' जलाशययुक्त आयोजना हो । त्यतिबेलादेखि संसद्, सरोकारवाला मन्त्रालय, सार्वजनिक कार्यक्रममा निरन्तर यस आयोजना सञ्चालन गर्न प्रक्रिया थाल्नुपर्ने आवाज बुलन्द हुँदै आएको थियो ।

केही वर्षको चर्चा-परिचर्चापछि उक्त आयोजनाको प्रक्रिया थाल्न सरोकारवाला निकायले ध्यान दिन थाल्यो र वि.सं. २०७४ देखि योजनासहित अध्ययन सुरु भयो । आयोजनाको चर्चा-परिचर्चासँगै अध्ययनका काम सुरु भएपछि यसलाई मध्यपूर्वी-मध्यपहाडी क्षेत्रको 'गौरवको आयोजना'का रूपमा लिइयो । कूल ६८३ मेगावाट क्षमताको यस सुनकोशी तेस्रो जलाशययुक्त जलविद्युत्को नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले हाल सर्वेक्षण अनुमतिपत्र (सर्वे लाइसेन्स) पाएसँगै आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन तथा बोलपत्र कागजात तयारीको काम अगाडि बढेको छ ।

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले यी दुई राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाका विषयमा यही चैत पहिलो साता प्रतिनिधिसभामा मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालयको दुईवटा भवन मकवानपुरको चित्लाडमा निर्माण भएको र पाँचखाल नगरमा संरचना निर्माणका लागि विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सिफारिससमेतका आधारमा मित्रराष्ट्र चीन सरकारको सहयोगमा संरचना निर्माणका लागि प्रक्रिया अघि बढाइसकेको जानकारी गराएका थिए ।

यस्तै, प्रम दाहालले सुनकोशी तेस्रो जलविद्युत् आयोजना संयुक्तरूपमा कार्यान्वयनका लागि नेपालका तर्फबाट नेपाल विद्युत् प्राधिकरण तथा बंगलादेशका तर्फबाट बंगलादेश पावर डेभलपमेन्ट बोर्डलाई लाइन एजेन्सी तोकिएको र दुई देशबीचको सचिबस्तरीय बैठकको निर्णयानुसार संयुक्त लगानीको कम्पनी स्थापना गर्ने प्रक्रिया अघि बढेको स्पष्टसमेत पारेका थिए । सोहीअनुसार काभ्रेपलाञ्चोक र सिन्धुपाल्चोकको सीमास्थल भएर बग्ने सुनकोशी नदीमा सुनकोशी-तेस्रो जलाशययुक्त आयोजनाको प्राविधिक तयारीको काम सुरु भएको हो । ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयले यस आयोजनाको सर्वे लाइसेन्सको काम गत मार्स २५ मा प्राविधिकलाई दिएको थियो । विद्युत् विकास विभागमार्फत सम्भाव्यता अध्ययन भएको आयोजनाको लाइसेन्स लिन प्राविधिकरणले करिब ७०

करोड रूपैयाँ सरकारलाई बुझाएको जनाइएको छ । आयोजनाको आवश्यक तयारीको काम सम्पन्न गर्न ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री शक्तिबहादुर बस्नेतले प्राधिकरणलाई निर्देशन दिएका थिए । त्यसबेला प्राधिकरणको सञ्चालक समितिका अध्यक्षसमेत रहेका मन्त्री बस्नेतले आवश्यक प्राविधिक काम सम्पन्न गर्न सरकारका तर्फबाट आवश्यक सहजीकरण गरिने बताएका थिए ।

प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङका अनुसार आयोजनाको विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन तथा बोलपत्र कागजात तयारीका लागि अन्तर्राष्ट्रिय परामर्शदाता छनोट तथा प्राधिकरणले परामर्शदाता छनोटको सम्पूर्ण प्रक्रिया पूरा गरी आगामी वर्षको माघदेखि विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन तथा बोलपत्र कागजात तयारीको काम सुरु गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । २४ महिनामा सो कार्य पूरा गर्ने लक्ष्य लिइएको छ । यस आयोजनालाई जितिसकेको छिट्टो कार्यान्वयनमा लैजान फिल्ड अनुसन्धान, बोलपत्रको कागजातको तयारी बहुराष्ट्रिय बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई ऋण लगानीका लागि आवश्यक पर्ने सर्त पूरा हुनेगरी विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइनको प्रक्रिया थालिएको छ ।

गत जेठ २ गते नेपाल-बंगलादेश ऊर्जा सचिबस्तरीय संयुक्त निर्देशक समितिको पाँचौं बैठकले आयोजनाको निर्माण र विकास गर्नका लागि नेपाल विद्युत् प्राधिकरण र बंगलादेश पावर डेभलपमेन्ट बोर्डबीच छ, महिनाभित्र संयुक्त उपक्रममा हस्ताक्षर गर्ने सहमति भएको थियो । वि.सं. २०७९ को भदौमा बंगलादेशको विद्युत्, ऊर्जा तथा खनिज स्रोत मन्त्रालयका सचिव नेतृत्वको टोली र नेपालको ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय, विद्युत् विकास विभाग तथा विद्युत् प्राधिकरणको संयुक्त टोलीले आयोजनाको प्रस्तावित निर्माणस्थल र जलाशय क्षेत्रको स्थलगत अवलोकन भ्रमण गरेको थियो ।

आयोजनाको अनुमानित लागत एक अर्ब ४५ करोड ८० लाख अमेरिकी डलर रहेको छ । यसमध्ये सिमिल निर्माणतर्फ ५८ करोड रूपैयाँ, हाइड्रोमैकानिकल, इलेक्ट्रोमैकानिकल तथा प्रसारणलाइनतर्फ १७ करोड ४९ लाख रूपैयाँ, जग्गा अधिग्रहण, पुनःस्थापना जस्ता सामाजिक तथा वातावरणीय कार्यका लागि ३७ करोड रूपैयाँ लाग्ने अनुमान गरिएको छ ।

आयोजनाबाट वार्षिक दुई अर्ब ३५ करोड ६२ लाख युनिट विजुली उत्पादन हुनेमध्ये हिउँदयाममा ६२ करोड २३ लाख युनिट उत्पादन हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । अध्ययनबाट आयोजना क्षेत्रअन्तर्गत काभ्रे, सिन्धुपाल्चोक, सिन्धुली र रामेछाप जिल्लाका करिब १६ सय परिवार विस्थापित हुने अध्ययनले देखाएको छ । आयोजनाको २०७४ देखि अध्ययन सुरु गरिएको थियो । काभ्रेको तेमाल गाउँपालिकाका अठवटा वडा बाँध, विद्युत्गृह र डुवानक्षेत्र पर्ने छ भने रामेछापको खाँडादेवी गाउँपालिका बाँध र

डुवान क्षेत्र तथा अन्य जिल्लाको प्रभावित क्षेत्र डुवान क्षेत्रमा पर्ने अध्ययन प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

आयोजनाबाट सिन्धुपाल्चोकको तीन गाउँपालिका र दुई नगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोकको तीन गाउँपालिका र दुई नगर, रामेछापको दुई गाउँपालिका र सिन्धुलीको एक गाउँपालिकाका वासिन्दा प्रभावित हुने जनाइएको हो । सुनकोशी-तेस्रो जलविद्युत् आयोजनाको 'डिजाइन ड्रइङ', भौगर्भिक सर्भे, टोपोग्राफी सर्भे, योजनाको लागत अनुमानसहित इआइए तथा जैविक, आर्थिक सामाजिक, अध्ययन गरी मस्यौदा प्रतिवेदन निर्माण गरिएको थियो ।

साथै, आयोजनाको प्राविधिकतर्फको सर्वे, भौगर्भिक अध्ययन तथा आयोजना सेरोफेरोका चट्टानलगायत अन्य अवस्थाका बारेमा इन्जिनियरिङ डिजाइनको कामसमेत सकिएको जनाइएको छ । यस्तै, भौतिक, जैविक तथा सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित सवालका विषयमा प्रस्ताव कार्यान्वयन हुने क्षेत्रमा 'राय-सुझाव' लिइसकेर इआइए तयार गरिएको जनाइएको छ ।

विभागका अनुसार २०७८ माघमा वन मन्त्रालयमा पठाइएको इआइए प्रतिवेदन २०७९ कात्तिक अन्तिम साता तत्कालीन वनमन्त्रीसमेतको जिम्मेवारी सन्हालेका प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवासमेतको निर्णयबाट स्वीकृत भएको हो । २०७९ वैशाख पहिलो साता मन्त्रालयको विज्ञ टोलीसँगसमेत आयोजनाबारे सुझाव/परामर्श लिइएको थियो । आयोजनाको अध्ययनसँगै प्रभावित क्षेत्रसँग सार्वजनिक सुनुवाइमार्फत लिनुपर्ने राय तथा सुझाव लिइसकिएको छ ।

विभागलाई आयोजनाप्रति रामेछापको खाँडादेवी र सुनापति गाउँपालिका तथा सिन्धुलीको सुनकोशी गाउँपालिकालेसमेत राय-सुझाव दिइसकेका छन् । परियोजनाको मापदण्ड तथा कार्यविवरण प्रतिवेदन (टिओआर) प्राविधिक काम सकिएलगत्तै नेपालमा कोरोना भाइरसको उच्च जोखिम बढेसँगै यसको थप प्रक्रिया रोकिएको थियो । सम्पूर्ण प्रतिवेदन तयार भई आयोजना सञ्चालन गर्न 'सम्भावना' हुने-नहुने निश्चय नभएका कारण सरकारले अध्ययनबाहेकका थप बजेट विनियोजन नगरेको बताइन्छ ।

एक नेपाली र एक चिनियाँ परामर्शदाताले सुनकोशी-तेस्रोको टिओआर भने २०७६ माघमै विद्युत् विकास विभागलाई बुझाइसकेका थिए । टिओआरमा प्राविधिकतर्फ 'इन्टेरियर डिजाइन'देखि सर्वेसम्मको काम सकिएको उल्लेख गरिएको थियो । प्रतिवेदनमा आयोजनाबाट प्रत्यक्ष एवं अप्रत्यक्ष प्रभावित घरपरिवार तथा क्षेत्र र प्रभावितलाई कुन आधारमा के कस्तो व्यवस्था गर्न सकिन्छ तथा क्षतिपूर्तिलगायतको विषयसमेत उल्लेख गरिएको जनाइयो । त्यसताका पनि आयोजनाबाट प्रभावित गर्नसक्ने जिल्ला, स्थानीय तहको बडास्तरमा विद्यालय, अस्पताल, स्वास्थ्यचौकी, सरोकारवाला व्यक्ति तथा संघसंस्थाबाट सुझावसमेत मागिएको थियो ।

काभ्रेपलाञ्चोकका सांसद गोकुलप्रसाद बाँस्कोटा विस्थापित परिवारलाई एकीकृत वस्ती निर्माण गरी व्यवस्थापन गर्नेबारे सरोकारवालासँग तत्काल छलफल हुनुपर्ने बताउँछन् । 'सरकारले आयोजनाको निर्माण कार्य कहिले सुरु गर्ने हो, सरकारले यसप्रति विशेष ध्यान दिई परिवार विस्थापनबारे सरोकारवालासँग छलफलमा गर्न हिला गर्नुहुन्न, यो महत्वाकांक्षी योजना भएकाले जसरी पनि सफल बनाउनुपर्छ,' उनले भने । आयोजनाबाट प्रभावित हुने परिवारलाई स्थानान्तरण गर्ने विषयमा सरोकारवालासँग छलफल गर्ने योजना बनाइएको विभागले जनाउँदै आएको छ ।

वि.सं. २०७५ चैतमा काठमाडौंमा सम्पन्न दोस्रो लगानी सम्मेलनमा सुनकोशी-तेस्रो जलाशययुक्त विद्युत् आयोजनालाई समावेश गरिएको थियो । आयोजनामा पहुँचमार्ग पुगिसकेको छ भने प्रसारणलाइनको पनि समस्या छैन । परियोजनाअन्तर्गत सुनकोशी नदीमा काभ्रेपलाञ्चोकको तेमाल गाउँपालिका-९ को सिमाना र रामेछापको खाँडादेवी गाउँपालिका-१ लुभुघाटमा विद्युत् आयोजनाको बाँध निर्माण प्रस्ताव गरिएको छ । विभागले सुनकोशी तेस्रो र सुनकोशी दोस्रो आयोजनाको अध्ययनका लागि ३३ करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको थियो । हालसम्मको विविध अध्ययनबाट सुनकोशी दोस्रोभन्दा तेस्रोको सम्भावना देखिएको जनाउँदै आएको थियो ।

आयोजनाअन्तर्गत लुभुघाटस्थित नदीमा करिब ४८४ मिटर लामो र १६६ मिटर उचाइको बाँध निर्माण गरी ५७० घनमिटर प्रतिसेकेन्ड पानीलाई १.१ किलोमिटर लामो र नौ मिटर व्यास भएको सुरुङबाट लुभुघाटनजिक निर्माण गरिने विद्युत्गृहमा लगेने छ भने लगभग ५३६ मेगावाट विद्युत् उत्पादनपछि सो पानीलाई टेलरेसद्वारा पुनः सुनकोशी नदीमा खसालिने छ ।

सन् १९८५ मै जापान इन्टरनेसनल कोअपरेसन (जाइका)ले त्यस क्षेत्रमा जलाशययुक्त विद्युत्को सम्भाव्यता अध्ययन गरेको थियो । उसले नेपालमा अध्ययन गरेका १० उल्कृत जलाशययुक्त विद्युत्मध्ये सुनकोशी-तेस्रो एक हो । वि.सं. २०२२ मा पानीतीमा नेपालकै तेस्रो जलविद्युत् आयोजना (२.४ मेगावाट क्षमता) निर्माणपश्चात् प्रस्तावित सुनकोशी-तेस्रो जलाशययुक्त विद्युत् आयोजनाकाभ्रेको दोस्रो आयोजना हुने छ । प्रस्तावित आयोजना निर्माणस्थल संघीय राजधानी काठमाडौंबाट करिब ६० किलोमिटरको दूरीमा अवस्थित छ । आयोजना निर्माणपछि माछापलान, बोटेड, पर्यटकीय होटल तथा थप पर्यटकीयस्थल विकासकोसमेत सम्भावना देखिएको छ ।

यस्तै, काभ्रेपलाञ्चोकको अर्को गौरवको आयोजनाका रूपमा रहेको पाँचखालमा निर्माण हुने मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालयलाई २०७८/७९ को बजेटमा एक अर्ब ५५ करोड रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरिएको

थियो । भौतिक निर्माणका लागि प्रक्रिया थाल्न विनियोजित सो रकम विविध कारण रोकिएको थियो । विश्वविद्यालय निर्माणका लागि आवश्यक जमिनमध्ये पाँचखालसहित नमोबुद्ध नगरको केही वडा समेटिएको छ । विश्वविद्यालयका लागि आवश्यक देखिएको करिब १० हजार ३०० रोपनी सार्वजनिक जग्गा अधिग्रहणको काम सकिएको जिल्ला मालपोत कार्यालय धुलिखेलले जनाएको छ ।

कार्यालयका अनुसार पाँचखाल नगरको वडा नं ७, १० र १२ तथा नमोबुद्धको २ र ३ नं वडाको १० हजार ३०० रोपनी सार्वजनिक जमिन हालै विश्वविद्यालयको पूर्वाधार विकास समितिका नाममा दाखिल खारेज (हस्तान्तरण)को नामसारी भइसकेको छ । सरकारले मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय पूर्वाधार निर्माण समिति गठन आदेशानुसार २०७६ असार ९ गते राजपत्रमा प्रकाशित गरेको थियो । सोहीअनुसार २०७६ मार्स २३ गते विकास समितिका नाममा जग्गा पास गरिदिने निर्णय सरकारले गरेको थियो । विश्वविद्यालयका लागि उपयुक्त जग्गा खोजे क्रममा काभ्रेपलाञ्चोकको पाँचखाल र नमोबुद्ध नपाको सीमामा अवस्थित जग्गा उपयुक्त देखिएपछि सरकारले विश्वविद्यालयको केन्द्रीय कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोकमा रहने गरी जिल्ला मालपोत कार्यालयलाई जग्गा व्यवस्थापन प्रक्रिया अगाडि बढाउन आदेश दिएको थियो ।

उक्त विश्वविद्यालय निर्माणार्थ चिनियाँ सरकारले पनि सहयोग गर्न इच्छुक देखाएको थियो । चिनियाँ राष्ट्रपति सी चिनफिङको नेपाल भ्रमणका क्रममा नेपाल सरकारको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट अध्ययनपछि मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय निर्माणार्थ सम्झौतासमेत भएको थियो । विश्वविद्यालय सञ्चालनपछि विज्ञान तथा प्रविधि क्षेत्रमा नेपालबाट जनशक्ति पलायन हुने क्रम न्यूनीकरण हुँदै जाने अपेक्षा गरिएको छ ।

विश्वविद्यालयबाट विज्ञान तथा प्रविधिमा उच्चस्तरको अनुसन्धान गरी विश्ववजारमा प्रतिस्पर्धा गर्नसक्ने जनशक्ति उत्पादन गर्ने सरकारी योजना रहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय विश्वविद्यालयका रूपमा स्थापित गर्न काभ्रेपलाञ्चोकमा मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय निर्माण गर्न लागिएको पूर्वमन्त्रीसमेत रहेका बाँस्कोटाले बताए । उनका अनुसार सार्वजनिक जमिन विश्वविद्यालयको नाममा हस्तान्तरण भइसकेकाले अबको बजेटबाट निर्माण प्रक्रियाको थालनी गरिने छ । उनका अनुसार, पाँचखालमा निर्माण हुन लागेको पूर्वाधार उक्त विश्वविद्यालयको केन्द्रीय कार्यालय हुने छ ।

मन्त्रपरिषद्को २०७५ माघ २१ गतेको बैठकद्वारा गठित विश्वविद्यालय पूर्वाधार तथाारी समितिले विश्वविद्यालय निर्माणको सम्पूर्ण प्रशासनिक जिम्मेवारी लिएको छ । हाल यस विश्वविद्यालयका लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपिआर)सँगै 'मास्टर-प्लान' तयार भइसकेको जनाइएको छ । रासस





कर्णाली किनारमा राउटे बस्ती | दैलेखको चामुण्डाबिन्दुतलैनी नगरपालिका वडा नम्बर ७, सांगेतडास्थित कर्णाली किनारमा बसोबास गर्दै आइरहेका अल्पसंख्यक राउटे समुदायको बस्ती। तस्विर: सुरेश आचार्य/रासस

# काभ्रेभिरको सडकमा 'रक एंकरिड'

### सन्तोष गौतम

म्याग्दी- काभ्रेभिरमा पुग्दा बेनी-जोमसोम सडकमा यात्रा गर्ने धेरैजसो यात्रुको मुटु कान्छो हुन्छ। म्याग्दी र मुस्ताङको सिमानामा रहेको करिव दुई किलोमिटर दूरीको काभ्रेभिर, वादरजुडीभिर र घोप्टेभिर क्षेत्र बेनी-जोमसोम-कोरला सडकको सबैभन्दा जोखिमयुक्त मानिन्छ।

चीन र भारत जोड्ने सबैभन्दा छोटो दूरीको, राष्ट्रिय गौरवको कालीगण्डकी करिडोरअन्तर्गत म्याग्दीको काभ्रेभिरदेखि मुस्ताङको घाँसासम्म अक्करे पहाड छिचोलेर मार्ग खोलिएको सडकमा ढुंगको पहिरो खस्ने र कालीगण्डकीको कटानको समस्या छ। सडकमुनिको पहाडको फेदीमा बग्ने कालीगण्डकीले बनाएको अर्धगल्ली संसारकै महिरो खोच हो। वि.सं. २०६३ मा नेपाली सेनाले मार्ग खोलेको यो ठाउँमा धेरैपटक सवारीसाधन खस्ने, गुडिडहेको सवारीसाधनमा भिरवाट ढुंगा, पहिरो खसेर जनघनको क्षति हुने गरेको छ।

साँघुरो अवस्थामा रहेको काभ्रेभिरको सडकलाई फराकिलो र स्तरोन्नति गरेर सुरक्षित बनाउन 'रक एंकरिड/रक नेलिङ' प्रविधिको प्रयोग गरिएको बेनी-जोमसोम-कोरला सडक योजनाका सूचना अधिकारीसमेत रहेका साइड इन्जिनियर विष्णु चापागाईले बताए। 'तल बग्ने कालीगण्डकीले बनाएको खोच र विष्फोटक पदार्थको प्रयोग गरी भित्ता काटेर सडक फराकिलो बनाउँदा पहाड थर्किएर कमजोर हुने र थप पहिरो खस्ने जोखिम देखिएपछि रक एंकरिड गर्न थालेका हौं,' उनले भने, 'सडकमुनिको पहाडमा ड्रिलिङ गरेर रड राखी, कन्क्रिट गरेर पक्की पछालि निर्माण गरी डिलवर्त सडक फराकिलो बनाउने काम सुरु गरिएको छ।'

मजदूरहरूले डोरीमा भुण्डिएर ड्रिलिङ गरेर पहाडमा पछालि बेस (जग) बनाएका छन्। रक एंकरिड गर्न १०० मिटर लम्बाइको दूरीमा ड्रिलिङ गरेर फलामको रड राख्ने प्याल बनाइएको छ। थप ५० मिटरमा ड्रिलिङ गर्न बाँकी छ। रक एंकरिड गर्नुपर्ने ठाउँको ३.५ मिटर फराकिलो सडकमा हाल एकतर्फी सवारीसाधन चल्ने गरेकामा दुईतर्फी बनाउन सातदेखि आठ मिटर फराकिलो बनाउन लागिएको हो।

नाली, खोल्सा र सडकको पानी व्यवस्थापन गर्न हचमुपाइपवाट बगाउने गरी नक्साकन गरिएको छ। यो क्षेत्रमा विष्फोटक पदार्थको प्रयोग गरी एक हजार ६०० मिटर सडकलाई आठ मिटर फराकिलो बनाएर ढलान गरिएको छ। धेरै 'रक फत' हुने भएकाले डिविएसडी प्रविधिको कालोपत्र सडक नटिक्ने देखिएपछि ढलान गरिएको हो। ढलान गरिएको ठाउँमा पनि भिरवाट खसेका ठूला ढुंगाले क्षति पुऱ्याएको छ। डिलवर्त सुरक्षाका लागि छेकवार लगाउने योजना छ।

सम्भौताअनुसार ढलानको काम सकिएको निर्माण कम्पनी शर्मा-गजुर म्खीले जनाएको छ। डिजाइनका क्रममा पहिरो सडक विस्तारपछि उत्पन्न हुने पहिरो नियन्त्रणको काम समावेश नभएकाले अध्ययन र थप बजेटको माग गरिएको बेनी-जोमसोम-कोरला सडक योजनाका प्रमुख धुव भालेले बताए। 'सडक निर्माणपछि सिर्जना भएका नयाँ पहिरोको विस्तृत सर्वेक्षणको लागि रक ८० लाख बजेटका लागि संधीय सरकारसँग प्रस्ताव गरिएको छ,' उनले भने। आयोजनाले पहिरोग्रस्त काभ्रे-घाँसा खण्डमा सडकको विकल्पमा सुरुडमार्ग बनाउन सडक विभागलाई प्रस्ताव गरेको थियो। गण्डकी प्रदेश सरकारको चालु आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रममै घोषणा गरेको

काभ्रे-घाँसालगायत पाँच वटा सुरुडमार्गको सम्भाव्यता अध्ययनका लागि विनियोजन गरेको ४० लाख रूपैयाँ बजेट पनि हालसम्म कार्यान्वयन भएको छैन। यसअघि २०७७ को वर्षायाममा खहरेखोला र रूपसेखोलामा आएको बाढीले निर्माणधीन पुलको संरचनामा क्षति पुऱ्याएको थियो। पुलको ठेक्का तोडिएको छ। रूपसेमा बेलिब्रज निर्माण गरेर यातायात सञ्चालन भएको छ।

सो ठाउँमा थप कटान हुन नदिन र सडक सुरक्षाका लागि पछाल बनाउन २०० मिटर क्षेत्रमा कालीगण्डकीलाई डाइभर्सन गरिएको आयोजनाले जनाएको छ। काभ्रे-घाँसा खण्डको बाजुजुग/घाँसा बगर क्षेत्रमा कालीगण्डकी नदीले सडकमुनिको करिव १०० मिटर टेटा पछाल भत्काएपछि आठ मिटर फराकिलो सडकलाई तीन मिटर साँघुरो बनाएको छ।

वि.सं. २०७४ मा शर्मा-गजुरमूखी जेभीले म्याग्दीको अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको तातोपानीदेखि मुस्ताङको थासाङ गाउँपालिकाको कैकुखोला खण्डको १७ किलोमिटर सडक कालोपत्रसहित स्तरोन्नति गर्न ठेक्का सम्भौता गरेको थियो। २०७६ चैतमा कोरोना महामारी फैलिएपछि सुस्ताएको यस खण्डमा २०७७ असार र साउन महिनाको पहिरोको तथा कालीगण्डकी नदीको कटानका कारण क्षति पुगेपछि निर्माण कार्य प्रभावित बनेको थियो। अघुरो सडक निर्माणको कामलाई पूर्णता दिन लागिएको बेनी-जोमसोम-कोरला सडक योजनाका सव-इन्जिनियर गणेशमान श्रेष्ठले बताए। 'पहिरो र कटानबाट क्षतिग्रस्त बाहेकका ठाउँमा चालु आवागमन सडक निर्माणलाई पूर्णता दिने लक्ष्यसहित निर्माण व्यवसायीलाई उपकरण, मजदूर परिचालन गर्न लगाएका छौं,' उनले भने 'कैकुखोलादेखि घाँसासम्म करिव दुई किलोमिटरमा डिविएसडी प्रविधिको

कालोपत्र भइसकेको छ।' सडकमा खसेको पहिरो नपन्छाउने, नाली, पछाललगायत संरचना निर्माणलाई तीव्रताका साथै कालोपत्रका लागि आवश्यक पर्ने गिट्टी, बेस, सबवेस, बिटुमिन, चिप्सलगायत सामग्री व्यवस्थापनमा जुटेको शर्मा-गजुरमूखीका आयोजना व्यवस्थापक नरेन्द्र न्यौपानेले बताए। २०७६ मा निर्माण सकिनुपर्ने यो सडकको अवधिर्सगी लागत पनि बढेको छ। पिछ्लोपटक भएको मूल्य समायोजनामा यसको लागत ६२ करोड रूपैयाँ पुगेको हो।

आयोजना कार्यालयले निर्माण कम्पनीलाई कार्यक्षेत्रमा परिचालित नभए ठेक्का तोडेर कालोसूचीमा राख्ने चेतावनी र जनप्रतिनिधिहरूले दवाव दिएका थिए। अन्नपूर्ण गाउँपालिका-२ का वडाध्यक्ष रमेश पुर्जाले लामो पहलपछि ठेकेदार काममा फर्किएकाले सडकको अवस्था सुधार हुने अपेक्षा गरेको बताए। पहिरो र कटानको उच्च जोखिमका कारण विभिन्न ठाउँमा २.५ किलोमिटर सडकलाई कालोपत्रबाट फिर्किएको छ। नागडुंगा-काभ्रे खण्डमा नौ किलोमिटर दूरीमा डिविएसडी प्रविधिको कालोपत्र गर्ने तयारी भएको हो।

दुई छिमेकी मुलुकलाई जोड्ने ४३५ किलोमिटरको कालीगण्डकी करिडोर सडकलाई गण्डकी प्रदेशको भाग्यरेखा मानिएको छ। पर्वतको मालढुंगादेखि म्याग्दी हुँदै मुस्ताङस्थित चीनको सिमाना कोरला नाका जोड्ने २०२ किलोमिटर दूरीको दुईतर्फी सडकको कालोपत्र र ग्राभेल बनाउन अघि २०७३/७४ देखि सुरु भएको योजनाको हालसम्म ७५ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको छ। छ खण्डमा ८५ किलोमिटर ग्राभेल र तीन खण्डको १९ किलोमिटर सडक कालोपत्र गर्ने काम सकिएको छ। योजनामार्फत १३ वटा पक्की पुल र तीनवटा बेलिब्रज निर्माण सकिएका छन्। रासस

## वीरगञ्जमा रात्रि बजार सञ्चालन गर्ने तयारी

वीरगञ्ज (प्रस)- पसांको वीरगञ्ज महानगरपालिकाले नयाँ वर्ष तथा इस्लाम धर्माबलम्बीको पर्व इदको अवसर पारेर यो वर्ष पनि यहाँ 'रात्रि बजार' सञ्चालनको तयारी गरेको छ। वीरगञ्ज महानगरपालिका कार्यालयले यही चैत २९ देखि २०८१ वैशाख १ गते मध्यरातसम्म 'रात्रि बजार' सञ्चालनको तयारी गरिरहेको छ। आदर्शनगर चोकदेखि पुरानो बसपार्कसम्म 'रात्रि बजार' सञ्चालन हुने छ। अहिले सजावटदेखि स्टल बुकिङलगायत काम धमाधम भइरहेको छ।

धिनिसिटी सामुदायिक सेवा केन्द्र, नेपाल युवा उद्यमि मञ्ज वीरगञ्ज, वीरगञ्ज साइकलिनट क्लबलगायत संस्थासंगको सहकार्यमा रात्रि बजार सञ्चालन हुन लागेको हो। महानगरपालिकाका प्रमुख राजेशमान सिंहका अनुसार रात्रि बजार अवधिभर नेपाल-भारत मुख्य सीमा चौबिसे घण्टा खुला राख्ने व्यवस्था मिलाउने प्रयास भइरहेको छ। भारतका पर्यटकलाई लक्ष्य गरेर यहाँका

उद्योगी, व्यवसायीसंगको सहकार्यमा उनहरूकै व्यवस्थापनमा हुन लागेको रात्रि बजारमा महानगरपालिकाले ७५ प्रतिशत लगानी गर्ने छ। 'यहाँका निजी क्षेत्रको २५ प्रतिशत र महानगरको ७५ प्रतिशत लगानीमा बजार सञ्चालन गर्न लागेका हौं,' उनले भने।

रात्रि बजार नाफा कमाउन नभई यहाँको आर्थिक गतिविधि बढाउने उद्देश्यले सञ्चालन हुन लागेको बजार व्यवस्थापन समितिका संयोजक जयप्रकाश खेतानले बताए। आदर्शनगर चोकदेखि कैलाश चोक हुँदै पुरानो बसपार्क, चिन्डेन पार्कसम्म लाग्ने रात्रि बजारमा १०० भन्दा बढी स्टल रहने उनले जानकारी दिए। शिक्षा, स्वास्थ्यसम्बन्धी जानकारीमूलक स्टलका साथै त्यहाँ विभिन्न खानाका परिकार, लताकपडा, जुताचप्पल तथा अन्य विविध सामग्री राखिने छन्। वीरगञ्ज महानगरपालिकाले अघिल्लो वर्ष पनि नयाँ वर्षका अवसरमा रात्रि बजार सञ्चालन गरेको थियो।

## दश महिनामा ५३ वन्यजन्तु मरे

नवलपुर (नवलपरासी)- चितवन नवलपुर (नवलपरासी)- चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा पिछ्लो १० महिनामा एकसिंगे गैंडासहित ५३ वन्यजन्तु मरेका छन्। निकुञ्जका संचालक सचिवालयका संचालक अधिकारी एवं संरक्षण अधिकृत गणेशप्रसाद तिवारीले चालु आर्थिक वर्षको हालसम्म गैंडा, बाघ, हात्तीलगायतका दुर्लभसहित ५३ वन्यजन्तु मरेको जानकारी दिए। उनका अनुसार यस अवधिमा

एउटा बंदेल र एउटा अन्य वन्यजन्तु मरेको तिवारीको भनाइ छ। निकुञ्जले यस वर्ष विभिन्न स्थानबाट १६३ वन्यजन्तुको उद्धार गरेको सूचना अधिकारी तिवारीले बताए। निकुञ्जले उद्धार गरेका वन्यजन्तुमध्ये सबैभन्दा बढी ६४ अजिंजर, ५१ सर्प, छ पाटेबाघ, तीन एकसिंगे गैंडासहितका जनावर रहेको तिवारीले जानकारी दिए। रासस

**AI Noor Overseas Pvt. Ltd**  
Samakhushi-29, Kathmandu, Nepal Phone: +977-1-4383094, 4368024  
E-Mail: operation.alnoor@gmail.com. Website: www.alnooroverseas.com

**कुवेतमा वैदेशिक रोजगारको अवसर**  
कम्पनी: MARMARAH HEALTH INSTITUTE FOR LADIES  
पुर्ण स्वीकृति मिति २०८०/१२/२५  
पुर्ण विज्ञापन स्वीकृति मिति २०८०/१२/२३  
ल.नं. ३०३०४२  
चलानी नं. ६०९१०८८६

सि. नं.	कामदारको पद	माग संस्था		मासिक तलब		ओभर टुइज सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हप्तामा काम गर्ने दिन	गोप्यता सुविधा	सामाजिक सुविधा	बस्ने स्थान	करार अवधि
		पुरुष	महिला	KD	ने.रु.							
1	Massageur	0	2	150	६५९.२९५५	८ दिन	६ दिन	६ दिन	६ दिन	६ दिन	६ दिन	२ वर्ष

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ वैशाख १ गते (13th April 2024) मा हुनेछ।

अर्जितकर्ताको लागि आवश्यक जानकारी: १. उमेर १८-३० वर्ष, २. उमेर १८-३० वर्ष, ३. उमेर १८-३० वर्ष, ४. उमेर १८-३० वर्ष, ५. उमेर १८-३० वर्ष, ६. उमेर १८-३० वर्ष, ७. उमेर १८-३० वर्ष, ८. उमेर १८-३० वर्ष, ९. उमेर १८-३० वर्ष, १०. उमेर १८-३० वर्ष, ११. उमेर १८-३० वर्ष, १२. उमेर १८-३० वर्ष, १३. उमेर १८-३० वर्ष, १४. उमेर १८-३० वर्ष, १५. उमेर १८-३० वर्ष, १६. उमेर १८-३० वर्ष, १७. उमेर १८-३० वर्ष, १८. उमेर १८-३० वर्ष, १९. उमेर १८-३० वर्ष, २०. उमेर १८-३० वर्ष, २१. उमेर १८-३० वर्ष, २२. उमेर १८-३० वर्ष, २३. उमेर १८-३० वर्ष, २४. उमेर १८-३० वर्ष, २५. उमेर १८-३० वर्ष, २६. उमेर १८-३० वर्ष, २७. उमेर १८-३० वर्ष, २८. उमेर १८-३० वर्ष, २९. उमेर १८-३० वर्ष, ३०. उमेर १८-३० वर्ष, ३१. उमेर १८-३० वर्ष, ३२. उमेर १८-३० वर्ष, ३३. उमेर १८-३० वर्ष, ३४. उमेर १८-३० वर्ष, ३५. उमेर १८-३० वर्ष, ३६. उमेर १८-३० वर्ष, ३७. उमेर १८-३० वर्ष, ३८. उमेर १८-३० वर्ष, ३९. उमेर १८-३० वर्ष, ४०. उमेर १८-३० वर्ष, ४१. उमेर १८-३० वर्ष, ४२. उमेर १८-३० वर्ष, ४३. उमेर १८-३० वर्ष, ४४. उमेर १८-३० वर्ष, ४५. उमेर १८-३० वर्ष, ४६. उमेर १८-३० वर्ष, ४७. उमेर १८-३० वर्ष, ४८. उमेर १८-३० वर्ष, ४९. उमेर १८-३० वर्ष, ५०. उमेर १८-३० वर्ष, ५१. उमेर १८-३० वर्ष, ५२. उमेर १८-३० वर्ष, ५३. उमेर १८-३० वर्ष, ५४. उमेर १८-३० वर्ष, ५५. उमेर १८-३० वर्ष, ५६. उमेर १८-३० वर्ष, ५७. उमेर १८-३० वर्ष, ५८. उमेर १८-३० वर्ष, ५९. उमेर १८-३० वर्ष, ६०. उमेर १८-३० वर्ष, ६१. उमेर १८-३० वर्ष, ६२. उमेर १८-३० वर्ष, ६३. उमेर १८-३० वर्ष, ६४. उमेर १८-३० वर्ष, ६५. उमेर १८-३० वर्ष, ६६. उमेर १८-३० वर्ष, ६७. उमेर १८-३० वर्ष, ६८. उमेर १८-३० वर्ष, ६९. उमेर १८-३० वर्ष, ७०. उमेर १८-३० वर्ष, ७१. उमेर १८-३० वर्ष, ७२. उमेर १८-३० वर्ष, ७३. उमेर १८-३० वर्ष, ७४. उमेर १८-३० वर्ष, ७५. उमेर १८-३० वर्ष, ७६. उमेर १८-३० वर्ष, ७७. उमेर १८-३० वर्ष, ७८. उमेर १८-३० वर्ष, ७९. उमेर १८-३० वर्ष, ८०. उमेर १८-३० वर्ष, ८१. उमेर १८-३० वर्ष, ८२. उमेर १८-३० वर्ष, ८३. उमेर १८-३० वर्ष, ८४. उमेर १८-३० वर्ष, ८५. उमेर १८-३० वर्ष, ८६. उमेर १८-३० वर्ष, ८७. उमेर १८-३० वर्ष, ८८. उमेर १८-३० वर्ष, ८९. उमेर १८-३० वर्ष, ९०. उमेर १८-३० वर्ष, ९१. उमेर १८-३० वर्ष, ९२. उमेर १८-३० वर्ष, ९३. उमेर १८-३० वर्ष, ९४. उमेर १८-३० वर्ष, ९५. उमेर १८-३० वर्ष, ९६. उमेर १८-३० वर्ष, ९७. उमेर १८-३० वर्ष, ९८. उमेर १८-३० वर्ष, ९९. उमेर १८-३० वर्ष, १००. उमेर १८-३० वर्ष, १०१. उमेर १८-३० वर्ष, १०२. उमेर १८-३० वर्ष, १०३. उमेर १८-३० वर्ष, १०४. उमेर १८-३० वर्ष, १०५. उमेर १८-३० वर्ष, १०६. उमेर १८-३० वर्ष, १०७. उमेर १८-३० वर्ष, १०८. उमेर १८-३० वर्ष, १०९. उमेर १८-३० वर्ष, ११०. उमेर १८-३० वर्ष, १११. उमेर १८-३० वर्ष, ११२. उमेर १८-३० वर्ष, ११३. उमेर १८-३० वर्ष, ११४. उमेर १८-३० वर्ष, ११५. उमेर १८-३० वर्ष, ११६. उमेर १८-३० वर्ष, ११७. उमेर १८-३० वर्ष, ११८. उमेर १८-३० वर्ष, ११९. उमेर १८-३० वर्ष, १२०. उमेर १८-३० वर्ष, १२१. उमेर १८-३० वर्ष, १२२. उमेर १८-३० वर्ष, १२३. उमेर १८-३० वर्ष, १२४. उमेर १८-३० वर्ष, १२५. उमेर १८-३० वर्ष, १२६. उमेर १८-३० वर्ष, १२७. उमेर १८-३० वर्ष, १२८. उमेर १८-३० वर्ष, १२९. उमेर १८-३० वर्ष, १३०. उमेर १८-३० वर्ष, १३१. उमेर १८-३० वर्ष, १३२. उमेर १८-३० वर्ष, १३३. उमेर १८-३० वर्ष, १३४. उमेर १८-३० वर्ष, १३५. उमेर १८-३० वर्ष, १३६. उमेर १८-३० वर्ष, १३७. उमेर १८-३० वर्ष, १३८. उमेर १८-३० वर्ष, १३९. उमेर १८-३० वर्ष, १४०. उमेर १८-३० वर्ष, १४१. उमेर १८-३० वर्ष, १४२. उमेर १८-३० वर्ष, १४३. उमेर १८-३० वर्ष, १४४. उमेर १८-३० वर्ष, १४५. उमेर १८-३० वर्ष, १४६. उमेर १८-३० वर्ष, १४७. उमेर १८-३० वर्ष, १४८. उमेर १८-३० वर्ष, १४९. उमेर १८-३० वर्ष, १५०. उमेर १८-३० वर्ष, १५१. उमेर १८-३० वर्ष, १५२. उमेर १८-३० वर्ष, १५३. उमेर १८-३० वर्ष, १५४. उमेर १८-३० वर्ष, १५५. उमेर १८-३० वर्ष, १५६. उमेर १८-३० वर्ष, १५७. उमेर १८-३० वर्ष, १५८. उमेर १८-३० वर्ष, १५९. उमेर १८-३० वर्ष, १६०. उमेर १८-३० वर्ष, १६१. उमेर १८-३० वर्ष, १६२. उमेर १८-३० वर्ष, १६३. उमेर १८-३० वर्ष, १६४. उमेर १८-३० वर्ष, १६५. उमेर १८-३० वर्ष, १६६. उमेर १८-३० वर्ष, १६७. उमेर १८-३० वर्ष, १६८. उमेर १८-३० वर्ष, १६९. उमेर १८-३० वर्ष, १७०. उमेर १८-३० वर्ष, १७१. उमेर १८-३० वर्ष, १७२. उमेर १८-३० वर्ष, १७३. उमेर १८-३० वर्ष, १७४. उमेर १८-३० वर्ष, १७५. उमेर १८-३० वर्ष, १७६. उमेर १८-३० वर्ष, १७७. उमेर १८-३० वर्ष, १७८. उमेर १८-३० वर्ष, १७९. उमेर १८-३० वर्ष, १८०. उमेर १८-३० वर्ष, १८१. उमेर १८-३० वर्ष, १८२. उमेर १८-३० वर्ष, १८३. उमेर १८-३० वर्ष, १८४. उमेर १८-३० वर्ष, १८५. उमेर १८-३० वर्ष, १८६. उमेर १८-३० वर्ष, १८७. उमेर १८-३० वर्ष, १८८. उमेर १८-३० वर्ष, १८९. उमेर १८-३० वर्ष, १९०. उमेर १८-३० वर्ष, १९१. उमेर १८-३० वर्ष, १९२. उमेर १८-३० वर्ष, १९३. उमेर १८-३० वर्ष, १९४. उमेर १८-३० वर्ष, १९५. उमेर १८-३० वर्ष, १९६. उमेर १८-३० वर्ष, १९७. उमेर १८-३० वर्ष, १९८. उमेर १८-३० वर्ष, १९९. उमेर १८-३० वर्ष, २००. उमेर १८-३० वर्ष, २०१. उमेर १८-३० वर्ष, २०२. उमेर १८-३० वर्ष, २०३. उमेर १८-३० वर्ष, २०४. उमेर १८-३० वर्ष, २०५. उमेर १८-३० वर्ष, २०६. उमेर १८-३० वर्ष, २०७. उमेर १८-३० वर्ष, २०८. उमेर १८-३० वर्ष, २०९. उमेर १८-३० वर्ष, २१०. उमेर १८-३० वर्ष, २११. उमेर १८-३० वर्ष, २१२. उमेर १८-३० वर्ष, २१३. उमेर १८-३० वर्ष, २१४. उमेर १८-३० वर्ष, २१५. उमेर १८-३० वर्ष, २१६. उमेर १८-३० वर्ष, २१७. उमेर १८-३० वर्ष, २१८. उमेर १८-३० वर्ष, २१९. उमेर १८-३० वर्ष, २२०. उमेर १८-३० वर्ष, २२१. उमेर १८-३० वर्ष, २२२. उमेर १८-३० वर्ष, २२३. उमेर १८-३० वर्ष, २२४. उमेर १८-३० वर्ष, २२५. उमेर १८-३० वर्ष, २२६. उमेर १८-३० वर्ष, २२७. उमेर १८-३० वर्ष, २२८. उमेर १८-३० वर्ष, २२९. उमेर १८-३० वर्ष, २३०. उमेर १८-३० वर्ष, २३१. उमेर १८-३० वर्ष, २३२. उमेर १८-३० वर्ष, २३३. उमेर १८-३० वर्ष, २३४. उमेर १८-३० वर्ष, २३५. उमेर १८-३० वर्ष, २३६. उमेर १८-३० वर्ष, २३७. उमेर १८-३० वर्ष, २३८. उमेर १८-३० वर्ष, २३९. उमेर १८-३० वर्ष, २४०. उमेर १८-३० वर्ष, २४१. उमेर १८-३० वर्ष, २४२. उमेर १८-३० वर्ष, २४३. उमेर १८-३० वर्ष, २४४. उमेर १८-३० वर्ष, २४५. उमेर १८-३० वर्ष, २४६. उमेर १८-३० वर्ष, २४७. उमेर १८-३० वर्ष, २४८. उमेर १८-३० वर्ष, २४९. उमेर १८-३० वर्ष, २५०. उमेर १८-३० वर्ष, २५१. उमेर १८-३० वर्ष, २५२. उमेर १८-३० वर्ष, २५३. उमेर १८-३० वर्ष, २५४. उमेर १८-३० वर्ष, २५५. उमेर १८-३० वर्ष, २५६. उमेर १८-३० वर्ष, २५७. उमेर १८-३० वर्ष, २५८. उमेर १८-३० वर्ष, २५९. उमेर १८-३० वर्ष, २६०. उमेर १८-३० वर्ष, २६१. उमेर १८-३० वर्ष, २६२. उमेर १८-३० वर्ष, २६३. उमेर १८-३० वर्ष, २६४. उमेर १८-३० वर्ष, २६५. उमेर १८-३० वर्ष, २६६. उमेर १८-३० वर्ष, २६७. उमेर १८-३० वर्ष, २६८. उमेर १८-३० वर्ष, २६९. उमेर १८-३० वर्ष, २७०. उमेर १८-३० वर्ष, २७१. उमेर १८-३० वर्ष, २७२. उमेर १८-३० वर्ष, २७३. उमेर १८-३० वर्ष, २७४. उमेर १८-३० वर्ष, २७५. उमेर १८-३० वर्ष, २७६. उमेर १८-३० वर्ष, २७७. उमेर १८-३० वर्ष, २७८. उमेर १८-३० वर्ष, २७९. उमेर १८-३० वर्ष, २८०. उमेर १८-३० वर्ष, २८१. उमेर १८-३० वर्ष, २८२. उमेर १८-३० वर्ष, २८३. उमेर १८-३० वर्ष, २८४. उमेर १८-३० वर्ष, २८५. उमेर १८-३० वर्ष, २८६. उमेर १८-३० वर्ष, २८७. उमेर १८-३० वर्ष, २८८. उमेर १८-३० वर्ष, २८९. उमेर १८-३० वर्ष, २९०. उमेर १८-३० वर्ष, २९१. उमेर १८-३० वर्ष, २९२. उमेर १८-३० वर्ष, २९३. उमेर १८-३० वर्ष, २९४. उमेर १८-३० वर्ष, २९५. उमेर १८-३० वर्ष, २९६. उमेर १८-३० वर्ष, २९७. उमेर १८-३० वर्ष, २९८. उमेर १८-३० वर्ष, २९९. उमेर १८-३० वर्ष, ३००. उमेर १८-३० वर्ष, ३०१. उमेर १८-३० वर्ष, ३०२. उमेर १८-३० वर्ष, ३०३. उमेर १८-३० वर्ष, ३०४. उमेर १८





लोकप्रिय गायन एवं नेपाल आइडल-२ का विजेता रवि ओडविरुद्ध पत्राउ पूर्जा जारी भएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय कञ्चनपुरमा उनकी पत्नीले दिएको वैवाहिक बलात्कार मुद्दामा उनीविरुद्ध पत्राउ पूर्जा जारी भएको हो । ओडविरुद्ध अदालतबाट पत्राउ अनुमति आएको कञ्चनपुरका एसपी चक्रराज जोशीले बताए । पत्नीले अप्राकृतिक तरिकाले आफूलाई बलात्कार गरेको आरोप लगाएकी छन् । पूर्जा जारी भएसँगै ओड फरार भएका छन् । ओड नेपाल आइडलका विजेता हुन् । घटनाबारे प्रहरीले अनुसन्धान गरिरहेको छ ।



शनिवार २४, चैत २०८० (Saturday, April 6, 2024)

# पौडेलको 'मन मूर्च्छना' लोकार्पण 'महाजात्रा'ले उठायो १० करोड १४ लाख



### प्रभाव संवाददाता

**काठमाडौं-** मुक्तकार मुकुन्द पौडेलको चौथो कृत 'मन मूर्च्छना' मुक्तक संग्रह सार्वजनिककरण भएको छ । आवरण प्रकाशनद्वारा आयोजित कार्यक्रममा दिव्यशताब्दी पुरुष एवं राष्ट्रिय मानअधिकार आयोगका पूर्वसदस्य डा गौरीशङ्करलाल दासलगायतले 'मन मूर्च्छना' को लोकार्पण गरे । उक्त अवसरमा अधिकारकर्मी दासले कृतिमा समावेश मुक्तक समसामयिक, रोचक र घोचक रहेको बताए । वरिष्ठ कवि एसपी कोइरालाले मुक्तक सिर्जना आफैँ कठिन र चुनौतीपूर्ण विषय रहेको बताउँदै दिव्य शताब्दी पुरुष प्रमुख अतिथि रहेको कार्यक्रममा सहभागी हुनु नै पनि विशिष्ट अवसर हो भने ।

कोनले थोरै शब्द र भावमा धेरै भन्न सकिने हुनाले मुक्तकले साहित्य विधामा बेग्लै विशिष्ट पहिचान बोकेको बताए । कृतिमा स्रष्टा पौडेलले आफ्नो ७० औँ जन्मोत्सवको अवसर पारेर प्रकाशन गरेको कृतिमा समावेश मुक्तक सिर्जनाका परिवेशबारे बताए । उनका यसअघि मङ्गलधार कविता सङ्ग्रह तथा मन सिन्धु र मनशिला मुक्तक सङ्ग्रह प्रकाशित भइसकेका छन् ।

कृतिको समालोचना गर्दै समालोचक धनेन्द्र ओझाले गाउँको परिवेश, राज्यका समसामयिक विषयमा देखेको, भोगेको, सुनेको र अनुभूति गरेका विषयलाई स्रष्टाले सरल भाषामा परिष्कृत र गुणस्तरीय ढङ्गले मुक्तक प्रस्तुत गरेको बताए । अर्का समालोचक केदारनाथ खनालले सरल भाषा र मुक्तकीय संरचनाका सबै विषयवस्तुको पालनासहितका मुक्तक मीठो भाषा र भिक्का दिने रहेको प्रतिक्रिया दिए ।

समालोचक गोविन्दराज विनोदले तरल, सरल, मुक्तकीय अभिव्यक्तिद्वारा स्रष्टाले समाजमा एकता, न्याय, समता, समृद्धि र शान्तिको स्थापना होस् भन्ने चाहेको बताए । उनले भाषा, साहित्य तथा संस्कृति प्रेम, पूर्वाह्नको गैरवगाथाको सम्भना, नेपालीको कर्तव्य, देशबन्धुत्वको स्मरण मुक्तकमा पाइने बताए । अर्का समालोचक रामबाबु धिमरेले मुक्तकार पौडेल विचारलाई पनि भावनामा रूपान्तरित गर्न सक्षम भएको उल्लेख गरे ।

अवसर प्रकाशक रही मूल्य रु तीन सय कायम गरिएको उक्त कृतिमा वैथिति, स्रष्टाचार, रमाइला प्रेम प्रसङ्ग र सांस्कृतिक विचलनसहित दुई सय ४८ मुक्तक समावेश छन् ।

### प्रभाव संवाददाता

**काठमाडौं-** 'जात्रा' र 'जात्रे जात्रा' पछि पटकण आर्ट्सले निर्माण गरेको तेस्रो भाग 'महाजात्रा' प्रदर्शनको तेस्रो सातामा प्रवेश गरेको छ । देशभरका एकसय भन्दा बढी हलमा प्रदर्शनरत फिल्मले दुई सातामा दश करोड चौध लाख ग्रस कलेक्सन गरेको छ । पहिलोसाता ६ करोड २४ लाख ग्रस कलेक्सन गरेको फिल्मले पछिल्लो साता तीन करोड नबन्ने लाख ग्रस कलेक्सन गरेको हो ।

दर्शकबाट प्राप्त प्रतिक्रिया र ब्राण्डले निर्माण गरेको हाइपको आधारमा फिल्मलाई देशभरका सिनेमा हलले उच्च शो दिएका छन् । फिल्मलाई प्राप्तले शोले 'महाजात्रा' ले तेस्रो सातामा पनि आक्रामक व्यापार गर्ने निश्चित भएको छ । निर्माता म्याक्स दीपेश खत्रीले फिल्मले सम्पूर्ण परिवारलाई दर्शक बनाएर हलसम्म ल्याउन सफल भएको बताए ।

'फिल्म हेर्न तीन पुस्ता नै हल आउनुभएको पाएँ । उहाँहरू आउँदा जति खुसी हुनुहुन्थ्यो, फर्किदा भन्ने खुसी देखिनुहुन्थ्यो । दर्शकलाई सन्तुष्ट पार्नु नै हाम्रो सफलता हो', निर्माता खत्रीले भने, 'हामीले नेपालसँगै विदेशमा पनि उस्तै व्यवसाय भएको विवरण प्राप्त गरेका छौँ । प्रवासमा आयोजित शोहरू सोल्ड आउट भएको देखा हार्पित भएका छौँ ।'

भारत बाहेकको फिल्म वितरणको अधिकार प्राप्त एमएसएम इन्टरटेन्टेन्टसका अनुसार नेपालपछिको दोस्रो ठुलो मार्केट मानिने अष्ट्रेलियामा दुईसातामा ५७ शो भएको छ ।



छ । यस्तै, अमेरिकामा ५० शो, न्युजिल्यान्डमा १२ शो, युरोप अन्तर्गतका देशमा ३५ शो, क्यानडा १० शो, जापानमा १० शो र दक्षिण कोरियामा १० शो भईसकेको छ । यी सबै शो सोल्ड आउट भएका थिए । मध्यपूर्व अन्तर्गतका देशहरू कतार, छ ।

युनाइटेड अरब इमिरेट्स, बहराइन, ओमान र मलेसियामा नियमित बक्सआफिसमा प्रदर्शन भइरहेको छ । मलेसियामा ६० शो भईसकेको छ भने युनाइटेड अरब इमिरेट्समा दैनिक २० शो भइरहेको छ । अर्थात् नेपाल भन्ने मध्यपूर्वका ठूला सिनेमा चेनहरू भक्स, स्टार, सिने रोयल, सिनेपोलिस, सिनेको र नोभामा फिल्म विदेशी भन्ने नियमित प्रदर्शन भइरहेको छ ।

चैत ९ गतेदेखि प्रदर्शनरत फिल्ममा फडिन्द्र (विपिन कार्की), जोयश (रवीन्द्रसिंह बानियाँ) र मुन्ना (रवीन्द्र भ्वा) बीचको मित्रतालाई देखाइएको छ । फिल्मले पहिलो सातामा पाएको दर्शकले दोस्रो साताका लागि प्रचार गरिदिनुभएको निर्देशक तथा लेखक प्रदीप भट्टराइले बताए । तीन पात्रले जीविकोपार्जनका लागि गर्ने सङ्घर्ष, विभिन्न अवरोधमा टिकेको मित्रता र उनीहरूको गरिवीले डगमगाउन नसकेको नैतिकतालाई प्रस्तुत गरिएको फिल्मलाई नेपाल कय्युनिट पार्टी (एमाले) का अध्यक्ष तथा पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, उपप्रधानमन्त्री तथा गृहमन्त्री रवि लामिछाने, पूर्वप्रधानमन्त्री डा बाबुराम भट्टराइ, पूर्वगामी कोमल राज्यलक्ष्मी शाह लगायतका विशिष्ट व्यक्तिले हेरिसकेका छन् ।

फिल्ममा हरिवंश आचार्य, वर्षा राउत, दिव्य देव, अर्जुनजंग शाही, प्रकाश घिमिरे, राजाराम पौडेल, प्रवीण खतिवडा, सुमन कार्की, शिशिर वाइडेल, गौरीमा गुरुड, अरविन खड्का लगायतको अभिनय रहेको छ । फिल्मलाई म्याक्स दीपेश खत्री र यज्ञशर पौडेलले संयुक्त रूपमा निर्माण गरेका हुन् ।

# बद्री र चन्दाको 'पिरिम लगाम कान्छी'

### प्रभाव संवाददाता

**काठमाडौं-** लोकप्रिय गायक बद्री पंगेनी र गायिका चन्दा अर्यालको नयाँ नेपाली लोकगीत 'पिरिम लगाम कान्छी' सार्वजनिक भएको छ ।

गीतमा शब्द र संगीत श्रीकृष्ण बम मल्लको रहेको छ । सुदीप सागरको एरेन्ज रहेको गीतमा कोरस गायक प्रदीप त्रिपाठी, श्रीकृष्ण बम मल्ल, बन्दना पाण्डे र अनु रोक्का मगरको छ ।

मनमोहक शैलीमा तयार



गीतमा एक युवाले युवतीलाई प्रेम लगाउन अनुरोध गरेका शब्दहरू छन् । बद्री पंगेनीको आधिकारिक युट्युब च्यानलमाफर्त गीत सार्वजनिक भएको छ । अर्याल र पंगेनीको यसअघि 'खान्ना म त पिँडालु कोक्यायो' बोलको गीत आएको थियो । जसलाई दर्शकले रुचाएका थिए ।

गीतको भिडियोमा पल शाह, उषा उप्रेती र सामिया कार्कीको अभिनय देखा सकिन्छ । काजिश श्रेष्ठको निर्देशन कोरियोग्राफी रहेको भिडियोमा मनोज कार्कीको सम्पादन छ ।

## रंजशाला

# आयरल्याण्ड 'ए'लाई एकदिवसीय शृंखला

### प्रभाव संवाददाता

**काठमाडौं-** आयरल्याण्ड 'ए'ले एक खेल अगावै एकदिवसीय क्रिकेट शृंखलामाथि कब्जा जमाएको छ । कीर्तिपुरस्थित त्रिभुवन विश्वविद्यालयको क्रिकेट मैदानमा भएको दोस्रो एकदिवसीय खेलमा आयरल्याण्ड 'ए'ले नेपाल 'ए'लाई एक सय १४ रनको फराकिलो अन्तरले पराजित गर्दै शृंफलाका कब्जा जमाएको हो । आयरल्याण्ड 'ए' पहिलो खेलमा २१ रनले विजयी भएको थियो ।



आयरल्याण्ड 'ए'ले जितका लागि प्रस्तुत गरेको एक सय ७५ रनको लक्ष्य पछ्याएको नेपाल 'ए' १६ दशमलव पाँच ओभरमा ६० रनमा समेटियो । नेपाल 'ए' टोलीका कुनै पनि ब्याटरहरूले उल्लेख्य रन बनाउन सकेनन् । नेपाल 'ए'का लागि भीम सार्कीले १७ र कप्तान विनोद भण्डारीले १६ रन बनाउनुबाहेक अन्य कुनै पनि ब्याटरले दोहोरो अङ्कमा रन बनाउन सकेनन् । पाँच ब्याटरहरू देव

खनाल, आरिफ शेख, रिजन ढकाल, कमल ऐरी र मौसम ढकाल शून्य रनमा आउट भए । नरेन भट्टले छ, अर्जुन साउदले पाँच, बसिर अहमदले छ र सहाव आलमले एक रन बनाए । आयरल्याण्ड 'ए'का लागि म्याथ्यु हम्फ्रिज एकले छ विकेट लिए । साथै फिओन थ्याड र थोमस माएले दुई/दुई विकेट लिए । त्यसअघि टस

हारेर पहिले ब्याटिङको निम्तो पाएको आयरल्याण्ड 'ए'ले ३८ दशमलव चार ओभरमा अलआउट हुँदै एक सय ७४ रन बनाएको थियो । उसका लागि गानिभ होयले अर्धशतकीय पारी खेले । उनले ५९ बल खेल्ने क्रममा दुई छक्का र पाँच चौको सहयोगमा ५० रन बनाए । कप्तान निल रकले ३८ बलमा तीन छक्का र तीन

### एसएमएस फ्रेन्ड्सिप कप

# नेपाल बरोडासँग पराजित

### प्रभाव संवाददाता

**काठमाडौं-** भारतमा जारी 'एसएमएस फ्रेन्ड्सिप कप' त्रिकोणात्मक टी-२० क्रिकेट शृंखलाको लिग चरणको अन्तिम खेलमा नेपालले हार व्यहोरेको छ । शुक्रबार खेलिएको लिग चरणको अन्तिम खेलमा बरोडा क्लबले नेपाललाई ३७ रनले हराएको हो ।

फाइनल होडबाट बाहिरिइसकेको बरोडाले टस जित्ने पहिले ब्याटिङको निर्णय लिएको निर्धारित २० ओभरमा आठ विकेट गुमाएर एक सय ५६ रन बनाएको थियो । जवाफी ब्याटिङमा ओर्लिएको नेपालले १८.५ ओभरमा अलआउट हुनुअघि एक सय १९ रनमात्र बनाउन सक्यो ।

नेपालका लागि सन्दीप जोरावाहेक अन्य ब्याट्सम्यानले गतिलो प्रदर्शन गर्न सकेनन् । सन्दीप जोराले अर्धशतकीय पारी खेले । उनले ४३ बलमा ५६ रन बनाए । विवेक यादवले टोलीको खातामा १७ रन थपेका थिए । ओपनर कुशल भुर्तेल पनि १६ रन बनाउँदै आउट भएका थिए । प्रतिस जिसी ६ रनमा आउट भए भने दीपेन्द्रसिंह ऐरी पनि दुई रनभन्दा अगाडि बढ्न सकेनन् । यो खेलमा दीपेन्द्रले कप्तानको भूमिका निर्वाह गरेका थिए । ओपनर अनिल साह र गुलसन भ्वा एका एक रन बनाउँदै आउट भए । करण केसीले भने खाता पनि खोल्न सकेनन् । कुशल मल्ल पनि तीन रनभन्दा अगाडि बढ्न सकेनन् । अन्तिम विकेटका रूपमा आकाश चन्द दुई रन बनाउँदै आउट भए । ललित राजवंशी एक रनमा अर्धजित रहे ।

त्यसअघि बरोडाका लागि शास्वत रावतले ३१ र ध्रुव पटेलले २९ रन बनाएका थिए । अमित पासीले २६ रन बटुलेका थिए । बरोडाको खातामा मोहित मोंगियाले पनि २२ रन थपेका थिए । बरोडाले अतिरिक्त रूपमा पनि १० रन पाएको थियो । नेपाली बलर गुलसन भ्वा र करण केसीले दुई/दुई विकेट लिए । आकाश चन्द, ललित राजवंशी र प्रतिस जिसी पनि एकाएक विकेट हात



पारेका थिए । नेपाली टोली यसअघि नै लिग चरणमा लगातार तीन खेल जित्दै फाइनलमा पुगिसकेको थियो । नेपाली टोलीले लिग चरणको आफ्नो पहिलो खेलमा गुजरातलाई आठ विकेटले हराएको थियो । दोस्रो खेलमा नेपालले बरोडालाई २७ रनले पराजित गरेको थियो । लिग चरणको आफ्नो तेस्रो खेलमा नेपालले बरोडासँग ३७ रनले हराएको थियो ।

नेपाली टोलीले अब आइतबार हुने शंखलाको फाइनल खेलमा गुजरातको सामना गर्नेछ । यसअघि लगातार तीन खेलमा पराजित भएको बरोडा भने लिग चरणको अन्तिम खेलअगावै उपाधि होडबाट बाहिरिइसकेको थियो । नेपालले निकट भविष्यमा ओमानमा आयोजना हुने एसीसी प्रिमियर कप र त्यसपछि अमेरिका र वेस्ट इन्डियामा संयुक्त रूपमा आयोजना हुने आइसीसी टी-२० विश्वकपको तयारीका क्रममा भारतीय क्लबसँग त्रिकोणात्मक शृंखला खेलेको हो । एसीसी प्रिमियर कपको दोस्रो संस्करण

अप्रिल १२ देखि २१ तारिखसम्म आयोजना हुँदैछ । एसीसी प्रिमियर कपमा सहभागी हुने नेपाली टोली भारतबाटै ओमान प्रस्थान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । नेपाल एसीसी प्रिमियर कपको साविक विजेता पनि हो । एसीसी प्रिमियर कपको पहिलो संस्करण एक वर्षअघि नेपालमै आयोजना भएको थियो । उक्त संस्करणको फाइनलमा नेपालले संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) लाई सात विकेटले हराएको थियो । आइसीसीको एसोसिएट्स सदस्य राष्ट्रका लागि प्रिमियर कप निकै महत्वपूर्ण प्रतियोगिता हो ।

भारत भ्रमण र त्यसपछि एसीसी प्रिमियर कपका लागि घोषित नेपाली टोलीमा रोहितकुमार पौडेल (कप्तान), आसिफ शेख, कुशल भुर्तेल, कुशल मल्ल, विवेक यादव, सन्दीप जोरा, अनिल साह, गुलसन भ्वा, दीपेन्द्रसिंह ऐरी, ललित राजवंशी, करण केसी, सोमपाल कामी, प्रतिस जिसी, अविनाष वोहरा र आकाश चन्द छन् । नेपाली टोलीको प्रशिक्षकमा भारतका मोन्टी देसाई रहेका छन् ।

# विश्व मुवाँथाइका पदक विजेता सम्मानित

### प्रभाव संवाददाता

**काठमाडौं-** थाइल्यान्डको बैंककमा भएको १९ औँ मुवाँथाई विश्व च्याम्पियनसिपमा पदक जित्न सफल नेपाली खेलाडी नगदसहित सम्मानित भएका छन् । नेपाल राष्ट्रिय मुवाँथाई संघले आफ्ना खेलाडीलाई नगदसहित सम्मान गरेको हो ।



नेपाली खेलाडीले मार्च १२ देखि २० तारिखसम्म भएको प्रतियोगितामा १ एतिहासिकसहित २ स्वर्ण, २ रजत र १ कांस्य जितेका थिए । गुणराज रुवालले सेमी प्रोको पुरुष ५४ केजीमा इटालीका ग्रामियल ओलारिउलाई पराजित गरी एतिहासिक स्वर्ण जितेका थिए । यसअघि विश्व च्याम्पियनसिपको सेमी प्रोमा कुनैपनि नेपाली मुवाँथाई खेलाडीले स्वर्ण जितेका थिएनन् । विश्व च्याम्पियनसिपको आठौँ सहभागितामा गुणराज स्वर्ण जित्न सफल भएका

हुन् । गुणराजको उपलब्धि मुवाँथाईमा कुनैपनि नेपाली खेलाडीले हासिल गरेको अहिलेसम्मकै उच्च हो । यसअघि पलिस्या कक्षपतिले २०१९ तथा सञ्जय राईले २०१७ मा भएको विश्व च्याम्पियनसिपको एमेच्युरेतरफ स्वर्ण जितेका थिए । विश्व च्याम्पियनसिपको १९ औँ संस्करणमै परिका बतासले पनि स्वर्ण जितेकी

थिइन् । एमेच्युरेतरफ महिला ४५ केजीमा परिकाले तीनपटककी विश्व च्याम्पियन मरिसियसकी रानीनी कुन्डाख्वामीलाई पराजित गरी स्वर्ण जितेकी थिइन् । एमेच्युरेतरफ पुरुष ५१ केजीमा सुशिल शाह ठकुरी र सञ्जय राईले रजत तथा ५७ केजीमा गुमान घर्ती मगरले कांस्य जिते । गुणराजले १ लाख, परिकाले ५० हजार तथा सुशिल, सञ्जय र गुमानले समान १०-१० हजार नगद पुरस्कारसहित प्रशंसा पत्र पाए । उनीहरूलाई राष्ट्रिय खेलकूद परिषद्का सदस्य-सचिव टंकलाल घिसिङ, नेपाल राष्ट्रिय मुवाँथाई संघका अध्यक्ष गणेशलाल कक्षपतिलगायतले एक कार्यक्रमविच सम्मान गरे । सोही अवसरमा प्रशिक्षकद्वय राहुल मोक्तान र विगोन दराइ पनि समान १०-१० हजार नगद र प्रशंसासहित सम्मानित भए ।









## सरकार बजेट र नीति तथा कार्यक्रममा केन्द्रित : प्रधानमन्त्री

## प्रभाव संवाददाता

गोरखा- प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले सरकारको अहिलेको ध्यान नयाँ बजेट र नीति तथा कार्यक्रममा केन्द्रित रहेको बताएका छन्। प्रेस सेन्टर नेपाल जिल्ला समन्वय समिति गोरखाको आयोजनामा सदरमुकाममा आयोजित पत्रकार भेटघाट कार्यक्रममा उनले सरकारले आगामी आर्थिक वर्षको बजेट नयाँ ढङ्गले ल्याउने तयारी गरेको बताए।

प्रधानमन्त्री दाहालले भने, 'मैले गतसाल नै भनेको थिएँ सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बनाउने तरिका अब परम्परागत हुनेछैन, त्यसलाई नयाँ तरिकाबाट सामूहिक विवेकको प्रयोग गर्दै सबै सांसदको राय लिएर बजेट बनाउने प्रक्रिया सुरु भइसकेको छ।' अध्यादेशमार्फत पुरानै शैलीबाट बजेट ल्याउने परम्परा तोडिएको उनको भनाइ थियो। अब आउने बजेट उत्पादकत्व र रोजगारी केन्द्रित रहने प्रधानमन्त्री दाहालले उल्लेख गरे।

'दश-बीस लाखका साना बजेट पनि सङ्घीय सरकारले नै गर्ने परम्परा तोडिएको छ', उनले भने, 'तीन



करोडभन्दा साना कुनै पनि आयोजना अब संघीय सरकारले गर्ने छैन, साना आयोजना सबै प्रदेश र स्थानीय सरकारले गर्नेछन्।'

प्रधानमन्त्री दाहालले सुशासन, समृद्धि र सामाजिक न्यायको क्षेत्रमा सरकार फेरि नयाँ शिराबाट अगाडि बढेको बताए। 'लघुवित्त पीडितको समस्या समाधान गर्ने माध्यमबाट समाधान गरेर 'टुंग्यायो', प्रधानमन्त्री दाहालले भने, 'मिटरब्याज पीडितहरूको

पनि सडकमा जाँटल समस्या देखिएको थियो, त्यो पनि समाधान भएर गएको छ, सहकारीसम्बन्धी समस्या पनि नयाँ वर्गीकरणसहित समाधान गर्ने प्रक्रियामा सरकार अघि बढेको छ।'

ललिता निवासको भण्डै एक सय ४२ रोपनी जग्गा सरकारको नाममा फिर्ता ल्याइएको उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री दाहालले बाँसवारीको १० रोपनी पनि सरकारको नाममा आएको बताए। 'यी सबै सुशासन

र भ्रष्टाचारको विरुद्धमा भएका काम हुन्, भुटानी शरणार्थी प्रकरण पनि अर्को एउटा उदाहरण हो', उनले भने, 'वाइडवडी प्रकरणमा सरकारले चलाएको कदमले पनि भ्रष्टाचार गर्नेहरू कोही छुट्टिन भन्ने प्रमाणित भइसकेको छ।'

फरक प्रसंगमा प्रधानमन्त्री दाहालले बुढीगण्डकी जलविद्युत् आयोजना शिलान्यास गर्न अन्तिम निर्देशन दिइसकेको जानकारी दिए।



ढकमवक गुराँस | म्याग्दीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-६ मा अवस्थित पर्यटकीयस्थल घोडेपानीको वनपाखामा ढकमवक फुलेका विभिन्न प्रजातिका लालीगुराँसका फूल।  
तस्वीर: कमल खत्री/रासस

## 'अपेक्षित राजस्व संकलन नहुँदा अर्थतन्त्रको सूचक खुम्चियो'

## प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अर्थमन्त्री वर्षमान पुनले चालु आर्थिक वर्षको हालसम्मको राजस्व संकलनको अवस्था उत्साहजनक हुन नसक्दा अर्थतन्त्रको आन्तरिक सूचकमा सुधार हुन नसकेको बताएका छन्।

राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति कार्यालय तथा संघीय संसदसहित संवैधानिक अंगहरूका सचिवहरूसँग आगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्माण र चालु आर्थिक वर्षको समीक्षाका लागि मन्त्रालयमा आयोजित अन्तरक्रियामा उनले लक्ष्य महत्वाकांक्षी राखिए पनि राजस्व वृद्धि अपेक्षित नभएको बताए। चालु आर्थिक वर्षको ९ महिनामा हालसम्म ९ प्रतिशत हाराहारीमा मात्र राजस्व संकलन हुनु राम्रो नभएको उनको भनाइ थियो। यद्यपि आफू मन्त्री भएर आएको करिब एक महिनामा राजस्व संकलनमा केही सुधारका संकेत देखिएको मन्त्री पुनले दावी गरे। राजस्व चुहावट नियन्त्रणका लागि अर्थ र गृह मन्त्रालयको राजनीतिक र प्रशासनिक नेतृत्वबीच समन्वयमा काम अघि बढेको भन्दै मन्त्री पुनले आर्थिक वर्षको बाँकी तीन महिनामा राजस्व संकलनमा सकारात्मक वृद्धि गर्ने लक्ष्य राखिएको बताए।

'चालु आर्थिक वर्षमा ४९ प्रतिशत राजस्व संकलनको लक्ष्य राखिएकामा म आउँदा ९ प्रतिशत हाराहारीमा मात्र वृद्धि रहेछ,' पुनले भने, 'अर्थ र गृहको अन्तर मन्त्रालय समन्वयमा राजस्व चुहावट नियन्त्रणको काम सुरु गरिसकेका छौं। अब राजस्व संकलन बढ्छ।'

मन्त्री पुनले स्रोतको सीमितताभित्र रहेर सत्ता गठन्धनले संविधानको दायराभित्र बसेर तय गरेको सरकारको न्यूनतम साक्षा नीति



तथा कार्यक्रमअनुसार आगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्माणको काम सुरु भइसकेको जानकारी दिए। यो वर्षको बजेट कृषि उत्पादन वृद्धि, विगतमा पुगीजत खर्चको अवस्था उत्साहजनक नहुने गरेको चर्चा गर्दै मन्त्री पुनले विना अध्ययन र तयारी हचुवाका भरमा कार्यान्वयन हुन नसक्ने योजना यो वर्षको बजेटमा समावेश नगरिने मन्त्री पुनले स्पष्ट गरे।

उनले स्रोत सुनिश्चित भएका राष्ट्रिय गौरव र प्रार्थमिकता प्राप्त अयोजनामा समेत बजेट खर्च हुन नसक्नुको जवाफ राजनीतिक र प्रशासनिक नेतृत्वले दिनुपर्ने औल्याए। मन्त्री पुनले नियामक निकायका अनुसन्धानका कारण कर्मचारी तन्त्र काम गर्न हचिकिएको भन्ने चर्चा सुनेको भन्दै विधि, प्रक्रिया र कानूनसम्मत काम गर्दा कोही आतिनु नपर्ने स्पष्ट गरे।

'कर्मचारी तन्त्रमा का मगनै वातावरण छैन भनिन्छ। कसैले नियामक निकायको हस्तक्षेपले

काम भएन भनेको पनि सुनिन्छ,' पुनले भने, 'कानून सम्मत काम गर्नेले नियामक निकायसँग डराउनु पर्दैन।' फरक प्रसंगमा मन्त्री पुनले प्रक्रिया पुगेर आएका पुरानो दायित्व भुक्तानीका फाइल मन्त्रालयमा नरोकिने प्रतिवद्धता जनाए। आफू मन्त्री भएको एक महिनामा सामाजिक सुरक्षा, दूध किसान तथा विकास आयोजनाका गरी ७० अर्ब भुक्तानी भइसकेको जानकारी उनले दिए।

उनले खर्च हुन सक्ने र नतिजा आउने योजनालाई मात्र बजेटको प्रार्थमितामा राखिने जनाए। अर्को फरक प्रसंगमा मन्त्री पुनले विकास आयोजनाका कामका लागि विनियोजित रकम खर्च नगरी सरकारी निकायले बैंकहरूमा निक्षेपका रूपमा जम्मा गरेर ब्याज लिने प्रवृत्तिलाई विकृतिको संज्ञा दिए। आगामी वर्षबाट यस्तो प्रवृत्ति निरुत्साहित गरिने उनको भनाइ थियो।

## 'पूँजी पलायन हुन दिँदैनौं'

काठमाडौं (प्रेस)- उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले सरकारले नेपाली पूँजीलाई पलायन हुन नदिने बताएका छन्। दोलखाको जिरीमा दोस्रो जिरी महोत्सवको उद्घाटन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै मन्त्री भण्डारीले लगानीमैत्री वातावरण बनाउन सरकारले आगामी लगानी सम्मेलनमा पहिलो प्राथमिकता स्वदेशी लगानीकर्तालाई दिन लागेको बताए।

उनले भने, 'नेपालको पूँजीलाई पलायन हुन दिँदैनौं, पूँजी पलायन हुने खतरा बढेको छ, लगानीको पहिलो प्राथमिकता हामी स्वदेशी लगानीकर्तालाई दिँदै छौं, बाह्य लगानीकर्तालाई पनि हामीले आकर्षित गरेका छौं, बाह्य पूँजीलाई पनि हामी नेपालमा भित्र्याउन चाहन्छौं।'

मन्त्री भण्डारीले सरकार लगानी सम्मेलनको त्रि तयारीमा जुटेको उल्लेख गर्दै लगानीमैत्री वातावरण बनाउन विद्यमान कानून निर्माण र संशोधन गर्न सरकार लागिपरेको बताए। उनले लगानीसँग सम्बन्धित कानून संस्था छलफलका क्रममा रहेको जानकारी दिए। लगानीकर्ताको लगानी सुरक्षित बनाउन सरकार दृढ संकल्पका साथ कानून निर्माण तथा संशोधन गर्न लागेको जानकारी गराउँदै मन्त्री

भण्डारीले नेपालको स्वाभिमानसित नबाँकिने गरेर वैदेशिक लगानी भित्र्याइने बताए। उनले नेपालमा पर्यटन, उर्जा तथा अन्य स्वदेशी वस्तुको प्रयोग गरेर उद्योग सञ्चालनको वातावरण राम्रो रहेको बताए।

जनतामा रहेको निराशालाई चिर्दै सरकार आशा जगाउँदै ठोस योजनाका साथ अघि बढेको उल्लेख गर्दै मन्त्री भण्डारीले राष्ट्रिय समस्याको पहिचान गरेर समाधान गर्नुपर्नेमा जोड दिए। उत्पादन भएका वस्तुले बजार नपाउँदा र पूँजी चलायमान नहुँदा आर्थिक गतिविधि घटेकामा उनले चिन्ता व्यक्त गरे।

चालु अधिवेशनमा कानून संशोधन गरेर अहिलेको आर्थिक समस्या समाधान गर्न सरकार लागिपरेको मन्त्री भण्डारीको भनाइ थियो। तीन तहका सरकारबीच समन्वय गरेर सङ्घीय सरकार अघि बढेको उनले बताए। 'उत्पादन अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्दैछौं, ब्याजमा अनुदान दिने कार्यक्रम पनि ल्याउँदैछौं, स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरेर प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम ल्याउने तयारी छ, सरकारले स्वदेशी वस्तुको प्रवर्द्धन गर्न अधिकतम रूपमा नेपाली वस्तु उपभोग गर्ने अभियान सञ्चालन गर्दैछ, मन्त्री भण्डारीले भने।

शम्भुनाथ नगरपालिका  
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय  
कठौना, सप्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

## शम्भुनाथ नगरपालिकाको हुरीवतास तथा आगलागीबाट बच्ने सम्बन्धी जनहितमा जारी सूचना

गर्मी तथा हुरीवतासका समयमा आगलागीका घटनाहरू भईरहेको छन्। आफ्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ठुलो धनजनको क्षती हुन सक्ने हुन्छ। र सो बाट हुन सक्ने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाऔं।

- १) सलाई, लाईटर जस्ता आगो बाल्ने सामग्रीहरू बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौं।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो राम्रोसँग निभाऔं, खाना पकाउने ग्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदि समय समयमा निरीक्षण गरौं।
- ३) चुरोट बिँडजस्ता वस्तुहरू प्रयोग पश्चात जथाभावी नफालौं र आगो राम्रोसँग निभाऔं।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ग्याँस स्टेशनको वरिपरि सलाई लाईटर जस्ता सामग्रीको प्रयोग नगरौं।
- ५) आगलागीका घटना भएमा तत्कालै दमकल, सुरक्षाकर्मी र संचारमाध्यममा खबर गरौं।
- ६) सम्भव भएसम्म घर तथा कार्यालयमा अग्नी नियन्त्रक उपकरण राख्ने व्यवस्था मिलाऔं।
- ७) आगलागीका घटना घटेमा महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धा तथा अशक्तहरूको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिऔं।
- ८) आगलागीको घटना कुनै पनि बेला घट्ने भएको हुँदा पानीका स्रोतहरू चालु अवस्थामा राखौं।
- ९) आगोको वरिपरि छिट्टै सल्कीने सामानहरू नराखौं।
- १०) वन तथा जंगलमा डडेलो नलगाँउ जन, धन र वन को संरक्षण गरौं।
- ११) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको भूयालढोका बन्द गरौं।
- १२) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफू पनि बचौं अरुलाई बचाऔं।
- १३) हावाहुरी चलेको समयमा छानाको हुकहरू के कस्तो अवस्थामा छ, सबै अनुगमन गरी हुक कसेर राखौं,
- १४) छतका गमालाहरू सुरक्षित रूपमा मिलाएर राखौं,
- १५) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौं, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऔं, सुरक्षित ओत नभेटे थुचुक बसेर दुवै हातले टाउको छोपी घोचो परौं,
- १६) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम सतर्कता अपनाऔं
- १७) यस्तो समयमा केटाकेटी बालबच्चा र बुढाबुढीहरू तथा असाहय अपाङ्गता भएकालाई मात्र घरमा नछोडौं।
- १८) कहीकतै आगलागी भईरहेको छ भने फोटा खिचेर भिडियो बनाएर नवसौं आगो नियन्त्रण गर्न तथा उद्धार गर्न तर्फ सचेत बनौं।
- १९) गाउँ गाउँमा यस्ता घटना हुन नदिनको लागि तथा भईहालेमा के कसरी बच्न सकिन्छ भन्ने उपायहरूको जनचेतना अभियान चलाऔं।
- २०) संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकारलाई घटना हुन नदिनका लागि गरिने सरकारी तयारी साथै भईहालेमा उद्धार तथा राहत कार्यमा तत्परता देखाउन आ-आफ्नो ठाउँबाट खबरदारी गरौं।